

ŽENE IN PIONIRJI:

V današnji številki našega lista sta težko pričakovani prilogi

«SLOVENSKA ŽENA» in «MLADI ROD»

Poskrbite, da prideta v vsako slovensko družino!

Obnovljena izdaja leto III. štev. 107

DELO
GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA
NARODA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

TRST SOBOTA, 6. JANUARJA 1951

Na 6. strani objavljamo lepak,
ki ga je Palutan prepovedal.
Naj ga prebere vsak Slovenec!

Cena 20 lir

USLUGE TITU

Na zadnji strani objavljamo lepak Komunistične partije, ki ga je gospod Gino Palutan, cenzorski predstojnik in od nedavnega tudi prefekt talijanske republike prepovedal, ne da bi navedel vzrok. To svojo prepoved je okrepil z grožnjo da bo uporabil proti domnevnim kršilcem vojaški proglas št. 2.

Vsak človek si mora natanko prečitat prilogi, ki poziva vse Tržačane, naj se združijo v enotno fronto za spoštovanje mirne pobude, kar bi odvrnilo od našega mesta grožnjo vojne uničenja in bi ga rešilo pred nesramno kupčijo, ki jo imperialisti skušajo s svojimi titi in klerofašističnimi blaplji izvajati v interesu tretje svetovne vojne in na škodo Slovencev, Hrvatov in Italijanov STO.

Bistvo tega lepaka je torej, da je Komunistična partija ponovno hotela javno, glasno in odkrito kot do sedaj povedati vsem Tržačanom kakršne koli narodnosti, veroizpovedi in političnega mišljenja, da nam preči smrtonosna nevarnost, ki jo je odvrnil je z odločno in enotno borbo. Povedala je resnico, in resnica bode v oči Palutana in Barfolija, Franzila in ostalih klerofašistov močnejša, bode oči klerofašistov in vse črede reakcionarnih strank, bode predvsem oči naših visokih in blagorodnih vojaških oblastnikov, ki niso, da bi se z najmanjšo besedo postavile v nevarnost njih ilegalno pridobljene pozicije.

Gospod Palutan je brez navedbe vzroka podpisal prepoved, ki nam zelo mnogo pove. Gospod Palutan, ki ne predstavlja le samega sebe in svoje stranke, marveč predstavlja VU in kot novo imenovan prefekt talijanske republike tudi italijansko vladno silo s to prepovedjo povedal, da v Trstu ni demokracije, ni svobode govora in tiska, svobode mišljenja in prepričanja. Povedal je, in potrdil, da je Trst kolonija, ena izmed najnižjih imperialističnih kolonij, 345. ali 346. ameriško vojni oporišče, v katerem mora biti grobni moli najzanimivejša značilnost.

Gospod Palutan je s svojo prepovedjo povedal, da je Tito nedotakljiva oseba in da imajo tudi italijanske šovinistične stranke svoje učečelce, t. j. načelo stiskega protikomunizma in protosvjetsizma, načelo podrejanja vsakega vrasarstva in ljudskih interesov, interesom vojnih priprav in razširitve korejskega spopada na ves svet.

Zakaj hoče imperialisti sabotirati ali onemogočiti enotno fronto, ki bi zahtevala spoštovanje mirne pogodbe, odhod okupacijskih čet in proglasitve Trsta in ozemlja za odprto ozemlje? Zato, ker Trst ne bi bil več v primeru izpolnitve ljudske volje vojsko in strateško oporišče, vizginala vrhica balkanske smodnišnice, balkanski Fusan, titofašistična vojska Luka. Zato je tudi jasno, da jim je na vsak lepak, ki poziva na ostvarenje te enotne fronte.

Prepoved v današnji številki našega lista objavljenega lepaka nam je najboljši dokaz, da so imperialisti, titi, in klerofašisti že sklenili in zaključili kupčijo in jo zato hočejo braniti pred vsakim ljudskim protestom. Ta prepoved nam zelo jasno pove, zakaj titofašisti nocoje guvernerja in pravilo, da je sovjetska kreator, naperjena proti Jugoslaviji, oz. proti Titu. Nam jasno pove vzrok demokristjanske molččnosti o vprašanju cone B, ki so jo zelo rade volje v interesu vojne prepuštili razpoliki Titu.

Gledati pa ne smemo Palutana kot takega. Gledati ga moramo kot človeka, ki predstavlja določeno oblast, t. j. VU, ki ga je na isto mesto postavila, ne da bi kdaj koli vprašala ljudstvo, kaj misli o tem imenovanju. Angleži in Amerikanci so zelo diplomatični ljudje. Vedno skušajo postaviti pred seboj nekoga, proti kateremu, naj bi se osredotočili njih namenjeni udarci. Prav zato nam po današnji jasno vidi, kar smo do sedaj ugotovili, nam postaja jasna vsa veriga nesramnih kršitev demokratičnih svoboščin. Trst ne pozna demokracije, ni svobode, ne pozna onih osnovnih svoboščin, ki pripadajo vsakemu kulturnemu človeku. Samo v režimu stratiške kolonije in okupacijskega režima ni močnice izpovedati lastnega mnenja. Samo v tem režimu se dogaja, da more kakršni kol Palutan prepovedati lepak, ki je bil namenjen širši javnosti.

Nesramna kršitev demokratičnih svoboščin, jasen dokaz, da je Tito postal pred našo blagorodno civilno in vojaško oblastjo nedotakljiv in da je vsak poskus spregovoriti javnosti v vprašanju, ki so za Trst in ozemlje življenjske važnosti onemogočen, nam v toliko večji meri nalaga dolžnost, da se borimo za ono, proti kateremu tako nesramno nastopajo imperialistični, titi in klerofašistični vrasarji.

Le dosledna, vztrajna, odločna in enotna borba za spoštovanje mirne pogodbe, za guvernerja, za odhod vojaških čet iz obeh con STO, nam bo odprla pot k človeku vrednemu in kulturnemu življenju, ki je sedaj in kulturnemu življenju, ki je sedaj onemogočen. Vsak pošten človek mora to do istvo spoznati in razumeti. Sedaj ne gre več za nobene vloge politične, verske ali narodnostne razlike, marveč igra edino veljavno vlogo le vrasanje našega lastnega obstoja, obstoja našega mesta. Kdor se strinja z imperialistično, titofašistično in Degasperijevsko rešitvijo našega vprašanja, je obenem najbolj zaklet nasprotnik lastnega političnega mišljenja, lastne veroizpovedi, lastnega naroda.

Ameriški imperialisti odbijajo predloge sovjetske vlade

Narodi Evrope zahtevajo sprejem sovjetskih predlogov za konferenco štirih

S svojo noto z dne 1. jan. t. l. je ZSSR ponovno dokazala, da so vse njene sile mobilizirane za mir - Neuradna odklonitev ZDA - Francoska in britanska vlada smatrate do sedaj, da se morajo pričeti pogajanja za razorožitev Nemčije - Eisenhower prihaja v Evropo, da vsili njenim narodom nove diktate za oborožitev in nove ameriške čete - Malik ponovil predloge SZ in Kitajske

Na dan novega leta je sovjetska vlada poslala vladam ZDA, V. Britanije, Francije odgovor na njihove protipredloge v zvezi s predlogom Sovjetske zveze o sklicanju konference štirih. Nova sovjetska nota pravi v svoji prvi točki, da sovjetska vlada ni predlagala 3. novembra navadnega sestanka štirih, marveč sejo Sveta zunanjih ministrov za preučitev vprašanj, ki jih ima pravico diskutirati. SZ je smatrala, da je diskutirati vprašanje razorožitve Nemčije, ki je sedaj najbolj pereče vprašanje. Ponovna oborožitev Nemčije je najvažnejše vprašanje, ker postavlja v nevarnost mir v Evropi in v svetu in se tiče vseh narodov, ki so na lastni koži občutili težo nemške napadalnosti. Čeprav SZ smatra, da so tri zahodne velesile začele oboroževanje Nemčije, spreminjanje nemške industrije v vojno industrijo in da so zato že začele uradno pogajanja z Adenauerjem. Vse to v interesu napadalnih krogov, ki hočejo postaviti evropske narode pred izvršeno dejstvo. Stališče treh zahodnih vlad je v protislovju z mednarodnimi obveznostmi in ustvarja resne ovire za rešitev skupnih problemov.

Ves svet in prav posebno Evropa je sprejel z velikim upanjem to novo sovjetsko noto, ki odpira pot k rešitvi enega izmed najbolj spornih vprašanj mednarodne politike. Ameriški imperialisti so tudi ob tej priliki dokazali, da nocoje pogajanje, marveč da so pripravili le na sabotažo vseh poskusov za pomiritev. Washingtonski uradni krogi so že izjavili, da odklanjajo sovjetsko noto in da niso pripravljeni na sklicanje Sveta zunanjih ministrov. V Franciji in Angliji pa se opaža, da vladi nista zavzeli odklonilnega stališča zaradi pritiska javnega mnenja. Angleško in francosko ljudstvo se z zaupanjem obrača na SZ, ki je ponovno dokazala svojo dobro voljo rešitvi vprašanja in je tako naglo odgovorila na protipredloge zahodnih vlad, medtem ko so iste čakale 50 dni preden so odgovorile na sovjetsko

noto 3. novembra. Na vsak način pa je pričakovati, da bo ameriška vlada izvajala velik pritisk na angleško in francosko vlado.

Da so ZDA proti vsakemu predlogu za pomiritev, nam dokazuje tudi komisija atreha, ki je na seji Političnega odbora OZN poročala, da njeni napori niso rodili zaželenega uspeha, ker je bila zavijala o prekinitvi korejskih sovražnosti brez garancij preveč očitna in se ji v določenem trenutku ni hotel pokoriti niti Mac Arthur. Malik pa je na isti seji ponovil sovjetske in kitajske predloge za rešitev vprašanja. Daljnega vzhoda in je pretresljivim dokumentarnim filmom dokazal grozote, ki jih počenja Amerikanci na Koreji. Ameriški vojaški guverner Zahodne Evrope Eisenhower se podaja v Evropo, da se pogovori z ameriški sateliti in pripravi vse za

cno atlantsko vojsko, ki naj bi imela nalogo napasti Sovjetsko zvezo in države ljudske demokracije. S pospešenimi vojaškimi pripravami skušajo ZDA odgovoriti na konkretne miroljubne predloge Sovjetske zveze. Toda narodi Evrope ne bodo pustili, da bi imperialisti sabotali tudi to priliko za pomiritev. Sile miru bodo prisilile vojne hujšave na spametovanje.

Petletni plan v Vzhodni Nemčiji

BERLIN — V svoji novoletni poslanici je 75-letni predsednik Nemške demokristjanske republike sporočil nemškemu ljudstvu, da se je s 1. januarjem začel prvi petletni načrt prerodnih vzhodnih pokrajin Nemčije.

Titofašisti so morali priznati popoln polom svojega petletnega gospodarskega načrta

Beograjska vlada je zopet zvišala državne izdatke za vojsko in oborožitev

Od 11.000 pomiloščenih je večina ustašev in četnikov, ki bodo pomagali graditi Titov «socializem»

Nedavno proračunsko zasedanja obeh domov titofašistične skupščine se je ob bobnenih govori o uspehih socialistične graditve spremenilo v pravi pogreb petletnega gospodarskega plana. Zato tudi razprava ni trajala več kakor dva dni, a še ta čas so porabljali Tito, Kardaš in drugi fašistični glavarji za svoje uradne govore.

Da bi premetli Jugoslovansko javnost in odvrnili njeno pozornost od popolnega poloma titofašistične politike, so vsi guvernerji pripovedovali o ogromnih uspehih, a tudi njihovo časopisje je polnilo stolpce o svetlih zmagah. Tako so celo hoteli prebrati naivne ljudi, da so nekatere panoge izpolnile petletni plan v štirih letih. Toda kmalu je prišla mrzla prha ter razpršila poslednje iluzije. Ljudski skupščini so namreč predložili zakon, s katerim se podaljšuje rok za izpolnitev petletnega plana — na šest let. S tem so titofašisti, čeprav stenožni zob, priznali to, kar so demokristjanski časopisi že davno povedali, to je, da je Jugoslavija v težki gospodarski krizi in da se gospodarski plan ne bo izvedel v predvidenem času.

Nad vse so zanimiva priznanja titofašistov samih, zakaj ni bilo mogoče izpolniti petletnega načrta. Kidričev pomočnik V. Begović piše v «Borbi», da podaljšanje roka za eno leto daje Jugoslovanskim narodom možnost, da brez večjih naporov izvedejo naloge plana na ter ustvarijo močnejšo podlago za bodoči petletni načrt. Med vzroki tega poloma navaja v prvi vrsti »gospodarsko blokado Sovjetske zveze in držav Vzhodne Evrope, katere so obljubile Jugoslaviji dolgoročne kredite. Tako je splošna nedostotnost klake, ki je vhitela gesto: «Petletni plan bomo izpolnili v roku tudi brez SZ».

Drugi vzrok, ki ga navaja Begović, je dolg cen strojem in industrijskim napravam na svetovnem trgu. Se ne da, da je klaka trdila, da je Sovjetska zveza izkoristila Jugoslavijo in ji računala vse dražje kot pa kapitalistične države. Trdili so tedaj, da bodo

odlej dobivali vse potrebščine iz ZDA in drugih zahodnih držav po mnogo ugodnejših cenah. Sedaj pa mora klica javno priznati, da so previseke cene na trgu eden bistvenih vzrokov poloma petletnega načrta. V nasprotju s kapitalističnimi državami pa SZ in ljudske demokracije neprestano znižujejo cene ne le živila, temveč tudi industrijskim proizvodom.

Kot tretji vzrok pa navaja izgradnjo vojne industrije, s katero so začeli po resoluciji I. U. in ki v prvotnem načrtu ni bila predvidena. Vsekar je to zelo važno priznanje, ki dokazuje amirjoljubnost titofašistov. Zal ne pove, koliko je klaka vložila za vojno industrijo. Znano pa je in tudi sam firer je potrdil, da zanemarljivo vaje napose mirnodobne proizvodnje, ki bi mogli čim več vložiti v vojno industrijo.

V proračunu za leto 1951. so zvišali izdatke za vojsko na 29 milijard dinarjev, kar predstavlja približno 28 odst. vseh državnih izdatkov. Pri tem pa moramo upoštevati, da ni v tej silovitosti vsoti še všteta izgradnja vojne industrije, o kateri nocoje dati podatkov; vsekakor pa je vsaj tolikšna kot ona za vzdrževanje vojske, če ne še večja. K temu je treba pristeti še vse dobave orožja iz ZDA, Zahodne Nemčije in drugih držav, kakor tudi posoja in podpora, ki jih Jugoslavija dobiva v poslednjem času iz držav atlantskega pakta in katerih velik del je namenjen vzdrževanju vojske in vojaškim rezervam. Po skromni cenitvi znašajo celokupni izdatki fašistične Titove vlade v vojne namene preko sto milijard dinarjev, to je vsaj dvakrat toliko, kolikor znašajo vsi ostali državni izdatki za civilne potrebe skupaj.

To težko vžduje, ki ga je ustvarilo priznanje poloma petletnega načrta in poizvedanje vojnih izdatkov so hoteli titofašisti zabrisati z odklonjenjem 8000 deincev ter s pomilitostitvijo preko 11.000 kazenjencev. Po priznanju titofašistov se njih bodo pomiloščenili le oni, ki so bili obsojeni na sodišče, ne pa oni, ki jih je Titba brez sodbe strpala v zapore in taborišča. Med slednjimi so namreč skoraj izključno komunisti in demokristi, ki so se borili proti Titovemu izjavitvju ter uvažanju fašizma v Jugoslaviji. Pomilitostitve bodo deležni tje obsojenec za male gospodarske prestopke predsem četniki, ušasti in drugi kolaboracionisti in narodni izdajalci, ki so krivi smrti nešteti Jugoslovanci. Tako — ugotavlja uradno poročilo — bodo lahko sedaj s svojimi množicami in svojimi nadaljnjimi prizadevanjem še več prispevali za socialistično zgraditev svoje države. Bol-

ših pomagačev od ustašev si titofašisti pač niso mogli najti pri izgradnji svojega socializma.

D. C. drvi v odkrit fašizmu

RM — Nadaljuje se manevri demokristjanske večine za sestavo koalicijske vlade, ki ni morala biti sestavljena s predstavnicami fašistov, monarhistov in liberalcev, kar bi privedlo do še hujše reakcionarne politike v zunanji in notranji zadevi.

Zaradi pospešenih priprav za novo vojno so se v teh zadnjih dneh zdale dvigati cene najnujnejših življenjskih potrebščin, medtem ko se je povečal denarni obtok. Proti vojni historiji vladnih krogov je nastopil odbor partizanov miru, ki je pozval vse parlamentarne, naj predložijo parlamentu varšav-

ške točke. To so storili Longo, Montagnana in Ingrao, ki so predlagali sklicanje parlamentarne komisije za zunanje zadeve, kar je večina spejala. V tem duhu je tudi podal svoje izjave тов. Seccimarro, ki je dejal, da se mora Italija protiviti oborožitvi Nemčije, posredovati pri zahtevah vseh vladnih krogov za sklenitev sporazuma med vlado Bonna in Nemsko demokristjansko republiko.

Bolgarija bo izdala le 7% za svojo obrambo

SOFIJA — Bolgarska ljudska skupščina je odobrila proračun za leto 1951. 93% vsega proračuna so dodelili miroljubnemu razvoju dežele. Le 7% proračuna bo šlo za vojaške dobode. Na tem zasedanju so postavili temelje za izvršitev petletnega načrta in štirih letih.

AMERIKANCI MISLIJO NA EVAKUACIJO

Po osvoboditvi Seula prodirajo Korejci proti Fusanu

Imperialistična vojska na Koreji stoji pred velikansko katastrofo. Na odseku Juž-Inčon-Suyon se zaključuje obkolitev vseh delov 8. ameriške armade, medtem ko so korejske čete že skoraj dosegle cestno križišče Vonžu, kar pomeni obkolitev ostalih ameriških in južnokorejskih enot. Korejska vojska in kitajski pristojniki so že dosegli in prekorajili reko Han južno od Seula in nevdružno nadaljujejo svojo ofenzivo, medtem ko so v Washingtonu že začeli misliti na popolno evakuacijo s Koreje. Nekateri ameriške enotice so se morale pod silovitimi pritiski Korejcev z vojsko napotiti v Inčon, kjer so se 15. septembra tako zmagoslavno izkrcali.

Splošna ofenziva, ki jo je sprožila na dan novega leta korejska ljudska vojska, je bila že dva dni pozneje kronana s prvim velikim uspehom. Junaške čete Kim Ir Sena, ki so skupno s kitajskimi pristojniki predhodno prodrele ameriško o-

brambno črto na treh važnejših mestih, so v večernih urah 3. t. m. do Seula, prve enice pa so po manjših bojih zavzele predmestje ter se takoj pomaknile proti središču. S tem je bil Seul, prestolnica južne Koreje dejansko osvobojen izpod okupacijskega režima terorja in zločinov, ki so jih ameriške čete povzročile še tik pred končnim begom. Dejstvo je pač, da je ameri-

prej prisilno izselili ter gnali v pregnanost stotisoče žena, otrok in staršev.

Pri tej veliki ofenzivi, ki je začela celo, 250 km široko bojno črto, so doživeli ameriški zavojavci težke izgube, ki jih sicer ni mogoče še računati v številkah. Dejstvo pa je, da je bila 24. divizija pod pristojno osvobodilno vojsko popolnoma razkropljena, ena angleška brigada pa obkoljena. Zadnji naskok na Seul se je začel v prvih jutranjih urah in sicer od treh strani v smerih Kaesong-Seul, Chajangni-Seul in Uijongbu-Seul. Edine, ki so prodirale od Čunčona proti Seulu, pa so z obkroževalnim manevrom spremenile smer in prodirajo proti Wonju, prestolnici srednje Koreje. Istočasno pa prodira od obale Japonskega morja proti Wonju šest armadnih zborov korejske ljudske vojske. Tako se nahajajo številne enice ameriških zavojavcev pred neposredno nevarnostjo obkolitve.

Nedvomno je pa osvoboditev Seula le ena izmed prvih veličastnih zmag junaških korejskih borcev in kitajskih pristojnikov. Splošna ofenziva korejskih rodoljubov bo prizadela ameriškim gangsterjem še večje in težje izgube. Za danes pa so postavljali na laž vsi Mac Arthurjevi slavošpevi in obljube ameriškim četam, ki bi morale biti — vsaj po njegovih računih — za božične nagrade že v domovini.

Poslanik Izraela je podal ostavko

VARSAVA — Poslanik Izraela na Poljskem Barzilay je podal skupno s tremi člani poslanstva ostavko in zaprosil poljsko vladu, naj mu nudi zatočišče, ker se ne strinja s sedanjo vojnoukrajško politiko izraelske vlade.

VARSAVA — Poljska vlada je z novim letom odredila znižanje cen vsem industrijskim in poljedelskim proizvodom. Za nekatere predmete so cene znižale za 30 odst.

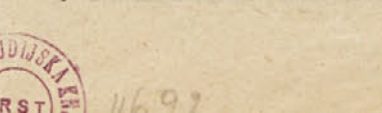
Klečplazci

ku — slavošpev ameriškim in angleškim oficirjem in oblastem; onim, ki so prvi in neposredno odgovorni ne samo za brezobzirna bombardiranja in mitralirjanja, pri katerih je na deset tisoče korejskih otrok, žena in starcev našlo svojo smrt, temveč, ki so izdali nešteto ukazov svojim ali južnokorejskim vojakom in policiji, da brez sodbe postrele na tisoče nedolžnih ljudi, med njimi tudi otroke. To so dejstva, katera titofašistični listi prav dobro poznajo, a o njih nocoje pišati. Pač pa pišejo: «...skupina 7 članov omenjenega «Lige» (ki brez dvoma dobiva podporo od Trumanu - op. ur.) je vdrila v neko vas severno od Seula in tam pobila 23 moških, 2 ženske in 3 otroke. KO SO ZA TO ZVEDELE AMERISKE OBLASTI, SO ARETIRALE ZLOČINCE...» in dalje «Britanski vojaki so ob neki

priliki preprečili Južnokorejcem, da bi ustrelili 34 ljudi...». Na drugem mestu piše: «Komisija Združenih narodov je storila neke korake, da bi se množična streljanja preprečila...».

S tem torej, če bi bilo tudi vse do pike resnično, skušajo oprati z ameriških gangsterjev kri sto tisočev Korejcev, ki so bili krivi le tega, da so ljudski svobodo in svojo domovino. In se vam ne zdi največje svetlostinost, da prav oni krogi OZN, ki so z imenom te mednarodne organizacije pokrili Trumanov napad na Korejo, danes delajo aneke korake, sprestrirajo pri južnokorejski vladni in podobno, ko pa je zanje izven domna, da OZN povečuje četam združenih narodov in smeje torej ukazovati tudi v teh zadevah.

Za nas je ta članek samo nov dokaz, da udobski kriminalci morajo hvaliti druge njim enake zločince, posebno še, če jim to klečplasto donaja zveze in dolarje.

POVSOD IN DOSLEDNEJE je treba pobijati titovstvo

Se se najdejo tovariši, ki mislijo, da je bilo že dovolj sestankov, partijskih aktivov, člankov v časopisih in drugih za razkrivanje titovstva. Nekateri tudi rečejo: »Pa da, o titovstvu smo govorili na vse moguče načine; sedaj smo že preko te faze in problem postaja dolgočasen, težek (?)«. Ni tako, tovariši. Ne zadostuje, poznati titofašizmu teoretično, treba ga je spoznati na bolj konkretni in neposredni način. Kako to kuga poskuša na terenu preslepiti ljudi v dobri veri z varljivimi in hinavskimi frazami, kako se uporablja vsemu okolici, da bi bil vplivni in premočni partije in druge demokrate. Kljub temu, da sta potekli že dve leti in pol od zgodovinske resolucije I. U. in smo predhodil že dolgo pot, se še vendar najde kdo, ki pravi, da je to le trik, ta je taktika in podobno. Ne trik, in prevara proti demokratom je s strani Tita in njegovih sokrivcev, ki se trudijo še vedno, da bi se skril pod zastavo s srpom in kladivom in pod demagoškimi in farizejske arevolucionarne fraze.

Naloga zborstva tovarišev je, ne samo da pozna, temveč da se tudi odločno bori proti titofašizmu na cesti, v javnih lokalih, v hiši, v uradih, tovarnah, na vasi itd.

Da bi se mogli boriti proti sovražniku te vrste, ga je treba spoznati po bližje, poznati njegove organizacije, njegove ljudi, njegove male in velike aktiviste, znati jih razlikovati vedeti za njihova shajališča, poznati njihove zveze in kdo jih podpira, da bi jih mogli bolje razkriti. Treba je poznati odnose med njimi in ostalimi sovražniki Partije, independentisti in misini; katera gesla spravljajo v javnost, kdo daje ženja pobudo in kdo jih razširja. Le tako se bomo mogli boriti proti njim z vedno večjim zanosom in uspehom.

Celica in sekclja poznata dobro

Si li prizadevate, da dokažete ljudem v dobri veri (če jih je še kaj), da je to, kar Tito danes gradi, fašizem in ne socializem, da na bajonetih zgrajen sistem, ječe in mučenja v Jugoslaviji nimajo pravne opravičilo s sovjetskimi sistemom? Ali poznajo vsi tovariši dokumente, so se seznanili s knjigama »Velika zarota« in »Jugoslavija pod Titovimi terorizmi«? So se li člani dobro oborožili z argumenti, ki jih vsebuje brošura tovariša Vidaliča »O titovstvu«? Se li dobro uporabljajo ti nauki, te izkušnje?

KOCMAN MARIO

PRIPRAVE NA ZBOROVANJE DELOVNE MLADINE

Za rešitev nujnih in perečih problemov

Na sestanku, ki so ga imeli mladinci v ponedeljek 18. decembra 1950 se je razpravljalo o vzmirljivem poslabšanju že itak perečih življenjskih razmer, v katerih živijo mladi delavci in vajenci, o neprestanem naraščanju brezposelnosti mladince, o nenehnem naraščanju števila mladince, ki niso bili nikoli zaposleni in niso imeli nikdar možnosti, da bi se naučili nekega poklica.

Priloge na to zborovanje in zborovanje samo bodo nudile možnosti za zainteresirani mladini, da temeljito preuči neizvedljive razmere, v katerih se danes nahaja delovna mladina našega ožemlja, da predloži odgovornim organom potrebo po izboljšanju položaja v korist mladini ter tržakemu gospodarstvu sploh.

Priloge na to zborovanje, ki je bil ustanovljen na omenjenem sestanku vabi vsi delovno mladino, vajece in brezposelne mladince, naj se pripravijo na veliko zborovanje.

Bridke izkušnje furlanskega delavca, ki je spoznal Titov »socializem«

DVE LETI IN POL PRISILNEGA DELA KER JE NABIRAL DENAR ZA POGREB

Tovariš M. R. iz Turjaka v Furlaniji, lesni modelar, ki je bil deportiran med vojno v Nemčijo, bivši aktivni član K. P. Julijske krajine je emigriral v Jugoslavijo leta 1947. Titovska policija ga je aretirala na Reki 11. junija 1949, pod obtožbo, da je zbiral prispevke za kritje stroškov prekopa in transporta v Italijo (trajala to, Romo Bersa, ki je umrla v deportaciji v Bani, ter da je rekel, da sta Tito in Džilas izdajalca jugoslovanskega ljudstva.

Med preiskavo so ga vztrajno izpraševali o nekem dogodku iz junija 1944. Ker so mu Nemci pretili, da ga bodo deportirali v Nemčijo, so se njegovi soprostovoljno predali Nemcem, kateri so njega nato po 14 dneh izpustili na svobodo. Toda 14. decembra 1944. so ga ponovno aretirali republikanski fašisti, ki so ga odpeljali v Trst, odkoder je bil kot soprostovoljca delavca poslan v Nemčijo.

Udba je zvedela za to njegovo zgodbo — vsaj tako si on misli — iz njegove biografije, ker ni skrival nikoli te stvari. Major Udba Dušan je hotel vedeti kako neki so sa esesovci izpustili na svobodo, ter je dal razumeti, češ da bi bil M. v službi SS.

V zaporu so ga tri mesece pustili pri miru, trpel je lakoto, dokler ni bil poklican, da podpisuje zapisnik o izpravevanju. Priznal je, da je rekel enostavno to, kar je pisalo titovsko glasilo »Vozve delo Popolno, to je, da o delah, zvestih Informburoju, govorim, da sta Tito in Džilas narodna izdajalca. Priznal je tudi, da je sodeloval pri zbiranju prispevkov, zanikal pa je, da bi bil v nemški službi.

Po dolgih mesecih je neka vojaška komisija obiskala zapore. Do nje se je obrnil, da bi bila čim prej sodna obravnava. V tem času ni bilo dovoljeno pošiljati pakete pripornikom. Zaradi pomanjkanja hrane je M. zbolel ter so se mu napravili po vsem telesu

šče v Stari Gradiški.

9. novembra 1950, to je dva dni pred iztekom kazni je tov. M. prošil za razgovor z majorjem, ki je bil odgovoren za njegovo sobo, da bi izvedel, da li je v teku postopek za njegovo osebnost. Major mu je rekel, naj se potopi, ker uprava taborišča nima spisa o njegovi osebnosti. Vsekakor pa da mora kriti stroške povratka v domovino; bil je namreč obojen tudi na izgon iz Jugoslavije po prestani kazni. V spremstvu nekega podoficirja, ki je končno 16. novembra zapustil taborišče se odpeljal v Zagreb. Peljali so ga v neko vojašnico, kjer je prenočil. Tu je opazil, kako mu preprosti vojak vidno izkazuje svojo simpatijo. Na sčinjenega dne ga je podoficir peljal v nek urad notranjega ministrstva, tam pokazal njegove listine. Njega niso izpraševali. Z ministrstva so ga peljali na komando milicije in od tod v zapor, kjer je prenočil. Ker ni znal odgovorjati na stavljena vprašanja, so ga bičirici obdoli, da neče govoriti hrvaški (18. nov.) prepeljali v zbiralni taborišče povratnikov iz Nemčije, kjer je bila samo ena družina, namenjena v Sarajevo, in neki moški iz Osijeka. Ko so izvedeli, da je bil obsojen za radi »kopolitke«, so mu povedali, da ga bodo v treh ali štirih dneh odpeljali na italijansko mejo.

21. novembra ga je prišel iskat neki milničnik ter ga peljal na Reko na komando Udba, od tod pa v zaporo ulice Roma. Vtaknili so ga v celico z redko lučjo, mu prepovedali, da bi se ušel, ter je moral tako stati ves dan do devetih zvečer. Protestiral je zaradi takšnega postopanja ter jim obrazložil, da je svojo kazen že prestal. Toda pazniki so ga zopet strpali v celico reko: »Kakšno kazen, kakšno kazeno? V celici si ni smel ne prepati, ne živigati, ker mu je milničnik takol ukazal: »Tišina!«

V reških zaporih je ostal pet dni. Nato je bil prepeljan v Solkan, tam naslednjega dne, 27. novembra, izročil italijanskim obmejnim stražnikom.

MLADINCI, POZORI!

20. JANUARJA BOSTA IZŠLI

MLADINSKA IN PIONIRSKA PRILOGA

Zanimajte se za mladinsko prilogo, ki bo objavila več zanimivih in poučnih člankov, razne uganke, šale itd.

Vsak mladinec naj čita, širi in dopisuje v mladinsko prilogo, ki bo glasilo slovenske mladine STO.

NALOGE ZBOROVANJA DELOVNE MLADINE

ZAVZETI PRAVILNO POT za boljšo in lepšo bodočnost

Delavci živijo v težkih delovnih in življenjskih pogojih. Toda delovni mladinci živijo v še hujših razmerah. Razlika je le v tem, da ti pogoj, v katerih živi delovna mladina, niso znani. Ako pa so znani, se za njih večina ljudi ne zmeni, ker misli, da je tako stanje naravno in normalno. Zato je osrednja naloga Zborovanje delovne mladine, ki bo 14. januarja, vprav ta, da razpravlja o teh razmerah in da z njimi seznani javnost.

To je toliko potrebnejše, ker za to stanje odgovorni ljudje nimajo nobenega namena, da bi ga zboljšali in zapustili pot, po kateri hodijo. Zborovanje bo zato moralo predstavljati odločno obtožbo delovnih mladincev, brezposelnih mladincev in mladincev, ki niso nikoli bili v tovarni ali na delu, proti okupatorjem, proti politiki likvidacije tržniškega gospodarstva, proti vsem, ki pomažajo spremiti Trst v mesto asenarstva, zvočnikov, mladih sločencev.

Se nikoli ni bilo v Trstu 7000 brezposelnih mladincev in 500 mladincev, ki niso še nikoli prestopili praga tovarne ali delovnice. To se ni zgodilo niti v najslabših letih, t.j. 1931-33. Zato nam, da navedemo, da v tovarni strojev dela le 23 vajencev od skupnega števila 2200 delavcev; v tovarni ILVA so sploh pozabili, kaj pomeni vajence; izdelatelci su. Roka, ki je nekaj tuzila veliko odličnih strokovnjakov, nima vajencev. In tako bi mogli nadevati mnogo drugih tovarni, obrtniških, mehaničnih, mizarških, elektromehaničnih delavcev, ki si ne morejo več privoščiti namestitve vajencev, ker je delo pod novimi krizari zahodne kapitalizma postalo nekaj luksuznega in nedosegljivega.

Prilji smo do tega, da gospodarji odkrito kršijo vaenjske pogodbe. Događa se, da starši, ki hočejo izučiti svoje sinove v nekem poklicu, privolijo, da sinovi delajo zastoni. V nekaterih primerih pa se događa, da celo sami plačujejo pristojbine za zavarovalnine in socialno skrbstvo.

Vse to privede do likvidacije in poslednega usmrtjenja največjega vira bogastva našega mesta: t.j. sposobnosti našega delavstva, naših strokovnjakov.

To se je začelo s fašistično vojno. Danes pa moremo reči, da so leta anglo-ameriške okupacije privedle do obupno stanja do skrajnih posledic. Kvalificirani delavci ne obnavljajo več, novi strokovnjaki, ki bi morali utrditi veliki tržniški kapital: strokovno sposobnost našega delavstva, ne nastajajo več.

Je že osem mesecev, od kar bi morala VU ustanoviti sklad za namestitve določenega števila vajencev v raznih podjetjih, katerim bi morala oblat olajšati plačevanje pristojbin za zavarovalnine in socialno skrbstvo. Kaj čaka? In predvsem, komu bodo dodeliti ta sklad? Manjšim podjetjem in obrtnikom ali raznim Cosulichem?

Več deset mesecev razpravljajo na VU osnutke za ureditev vaenjskega vprašanja. Zakej ga ne odobro? In, predvsem, vedo oni, ki sestavljajo ta osnutke, da v trdnjavi Cosulicha v ladateljci sv. Marka vajenci delajo do določenega datuma, po katerem jih bodo vrli na cesto?

Mislimo, da je naloga sindikalnih organizacij, delavcev, obrtnikov in vseh, ki jim je pri srcu bodočnost mesta, pomagati pobudnikom tega Zborovanja, da bodo tako vsi delovni mladinci prišli na zborovanje z nekimi zahtevami.

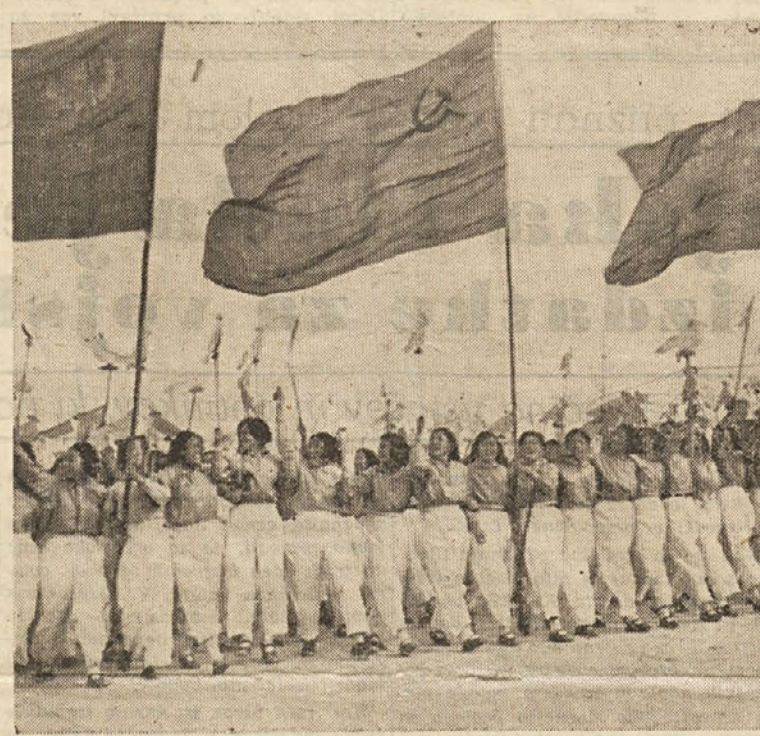
Zborovanje ima nalogo, da razjasni pred vsemi delovne in življenjske pogoje mladince, ki delajo ali ne delajo; zborovanje ima nalogo, da oriše vsebnost prebivalstva posledice tega in obtožbo odgovorne za to stanje.

Naloga zborovanja je najti oblike in

MLADI DELAVCI, delavke, vajenci!

14. januarja 1951 bo v Trstu zborovanje mladih zaposlenih in brezposelnih delavcev. Na tem zborovanju se bo razpravljalo o važnih in nujnih vprašanjih, ki ovirajo mlade delavske generacije. Na podlagi razpravljanja o teh vprašanjih bo izdelan nacrt agitacije, ki bo opozoril vladajoče kroge ter vse prebivalstvo na dejanske razmere, ki so vsakakor neizvedljive za vajece in brezposelne mladince. Opozorilo bo javnosti tudi o pogojih razmerah, ki so stvele mladine pahnile v bežo in pomanjkanje. Obenem pa se bo postavila zahteva, naj oblasti ukrepejo vse potrebno za izboljšanje obstoječih razmer.

Priloge na to zborovanje vabi vsi delovno mladino po tovarnah in podjetjih, v mestu in na podeželju, naj na svojih sestankih preuči in

Kitajska mladina veselo stopa v novo in lepše življenje.

DELO V GORIŠKI POKRAJINI

Kdo je saboter?

Ministrski svet je na svoji seji dne 18. decembra p. l. sprejel nekatere popravke kazenskega zakonika, ki ga je svoj čas izdala fašistična vlada. Ti popravki se nanašajo na tiste paragrafe zakona, ki govorijo o »sabitiranju proizvodnje« in določajo kazni za »povzročitelje sabotaž«. Če bi se omenjeni popravki zakona nanašali na resnične sabotežarje proizvodnje, bi mi ne imeli ničesar pripomniti. Nasprotno, omenjene popravke bi morali pohvaliti. Ker pa vemo, kdo so pravi sabotežarji, in ker vemo, da se omenjeni popravki kazenskega zakonika ne nanašajo nanje, temveč na delavce, ki se borijo za svoje sindikalne pravice, jih kritiziramo, kakor tudi kritiziramo in grajam ministrski svet, ki jih je sprejel in svojevoljno uveljavil.

Fašistični zakonik smatra meč drugim za sabotežerje tudi delavce, ki v svoji borbi za sindikalne pravice sežejo tudi po začasni zasabi tovarni in industrijskih objektov ter zapuščene ali obdelanega polja. Zasaba tovarni, industrijskih objektov in obdelanega ali neobdelanega polja pa še zdaleka nima namena sabotirati proizvodnje ali pridelovanja. Nasprotno zasaba ima namen dvigniti in proizvodnjo i pridelovanje, ter prisiliti lastnike tovarne in industrijskih objektov ter zemljiške magnate k večji storilnosti in k večji produktivnosti, kajti prav od te je odvisno zboljšanje gospodarskega stanja delovnih ljudi.

Uvedba novih popravkov kazenskega zakonika je torej namenjena delavcem ki se borijo za izboljšanje svojega položaja za dviganje produktivnosti in dvig gospodarstva sploh. Ni pa namenjena tistim, ki so krivi zaostlosti in oviranja produktivnega razmaha, t. j. industrijskim in zemljiškim magnatom.

Zaradi takega protislovja je uvedba popravkov zakonika zadel na dejansko protislovje z zakonom samim. Zakon namreč dovoljuje in ščiti zasebno imovino ter točno določa, da mora koncem koncev služiti koristim človeške družbe.

Delavski razred v italijanski republiki je danes prisiljen braniti svoje tovarne in svoja polja, kajti vladajoči magnati se vedno bolj podreajo ameriški nadvladi in ameriški zaslužnjaku. In ker se delavski razred upira zaslužnjaku, za prejetje tovarni, zanemarjanju polja in sploh sabotiranju narodnega gospodarstva, ga vladni krogi označuj

Iz diskusije o kmečkih vprašanjih na kongresu fed. KPI

Na nedavnem kongresu pokrajinske federacije KPI so delegati obširno razpravljali o vprašanju malih in srednjih posestnikov ter o vprašanju kolonov, najemnikov in poltovinarjev. Poltovinarji, najemniki in koloni goriske pokrajine so zlasti v zadnjem času vrzno in uspešno vodili borbo proti lastnikom zemljišč in magnatom sploh. Poljedelski delavci so v zadnjem času nadevno vrzno in uspešno vodili borbo proti zemljiškim magnatom-veleposesnikom. Po zaslugi teh borb je prišlo do podpisane nove delovne pogodbe. Toda s podpisom nove delovne pogodbe to vprašanje še ni popolnoma rešeno in borba za izboljšanje razmer še ni dokončana. Še vedno se nadaljuje borba za doseganje pravičnejše sodelitve. Treba je ustanoviti delavske svete na posameznih posevstvih. Ti organi bodo še uspešneje vodili skupno borbo za uresničenje popolne agrarne reforme. Na marsikaterem posestvu bo treba vsiliti demokratizacijo, kateri se zlasti uprtajo nenasišni veleposesniki. Mnogo več pažnje bo treba v bodoče posvetiti delavcem, ki so zaposlene pri pridelovanju tobaka. Tudi ta vrsta delavcev bo morala v bodoče imeti lastno

NADALJEVATI JE TREBA BORBO za dokončno agrarno reformo

V ZNAMENJU PRIJATELJSTVA MED TITOM IN DE GASPERIJEM

Goriški prefekt je odvzel dvorano partizanom v Doberdobi

GORICA — Tudi tukajšnji prefekt je stopil na linijo fašistiške vladne politike. Ob usaki pritiki dokazuje da je naklonjen voditeljem takomavenemu »Demokratske fronte Slovencev v Italiji«, katere ima nalogo kot italijanske nacionalistične stranke, da še nadalje vodi v tej deželi politiko razvoja tužnih narodov. Pred časom je poskušal prepričati razkrinkanje znanega škandala, ki ga je povzročil ti. tofašistični voditelj Codermazzi-Kodermac. Ki je gotovo vsem znano, je omenjeni Kodermac poskušal prethotiti, piti v Italijo 4 milijone lir, katere so bile namenjene širjenju titovske propagande na Goriškem. Sedaj pa je napravil titovskim agentom še drugo uslugo. Razveljavil je sklep doberdobskega občinskega sveta, s katerim je isti dal v najem vaško dvorano krajevni sekciji partizanske zveze (ANPI). To razveljavitev je utemeljil z izgovorom, da je ANPI »apolični« in ne »kulturna organizacija«.

Naj bo ANPI še tako ali tako organizacija, dejstvo je in ostane, da se goriški prefekt izkazuje kar se da priščno odzval titovcem. S tem pa, da je vjdnežno odvzel občinski dvorano ANPI, jim je napravil veliko uslugo, kar je vsekakor viden znak degasperijevskega-titovskega prijateljstva.

Titovci so po tem že davno hrepeli. A do sedaj so se morali zadovoljiti le s hrepenjem. Prav gotovo ni bilo ozažje še tako jasno, da bi si bil prefekt kaj stičnega drznil odstraniti.

Odredbe prefekta so danes v popolnem skladu s pisanjem Primorskega dnevnika. Ene in drugi pišejo ene in iste stvari. Toda kljub tej harmonizaciji med njimi ne bo zaletenega uspeha, kajti nezadovoljstvo med ljudstvom se vedno bolj širi.

Nov Izvršilni komite goriske federacije KPI

GORICA — Komite Federacije KPI za Goriško pokrajino je na svoji prvi seji izvolil iz svoje srede nov Izvršilni komite, ki bo vodil vse posle v Federaciji. V tajništvo Federacije so izvolili tov. Silvino Polletto, Libero Giacometti in Ottone Zanolla. Za delo med Slovenci na Goriškem je v novem komiteju odgovorna tov. Lina Rijavec - Mira. Ostali člani Federacije pa so tov. Marini Vincenzo Zorzenon Spartaco, Simsij Eligio, Batti Rodolfo, Trippi Manlio, Bergamas Fulvio in Blasutti Alberto.

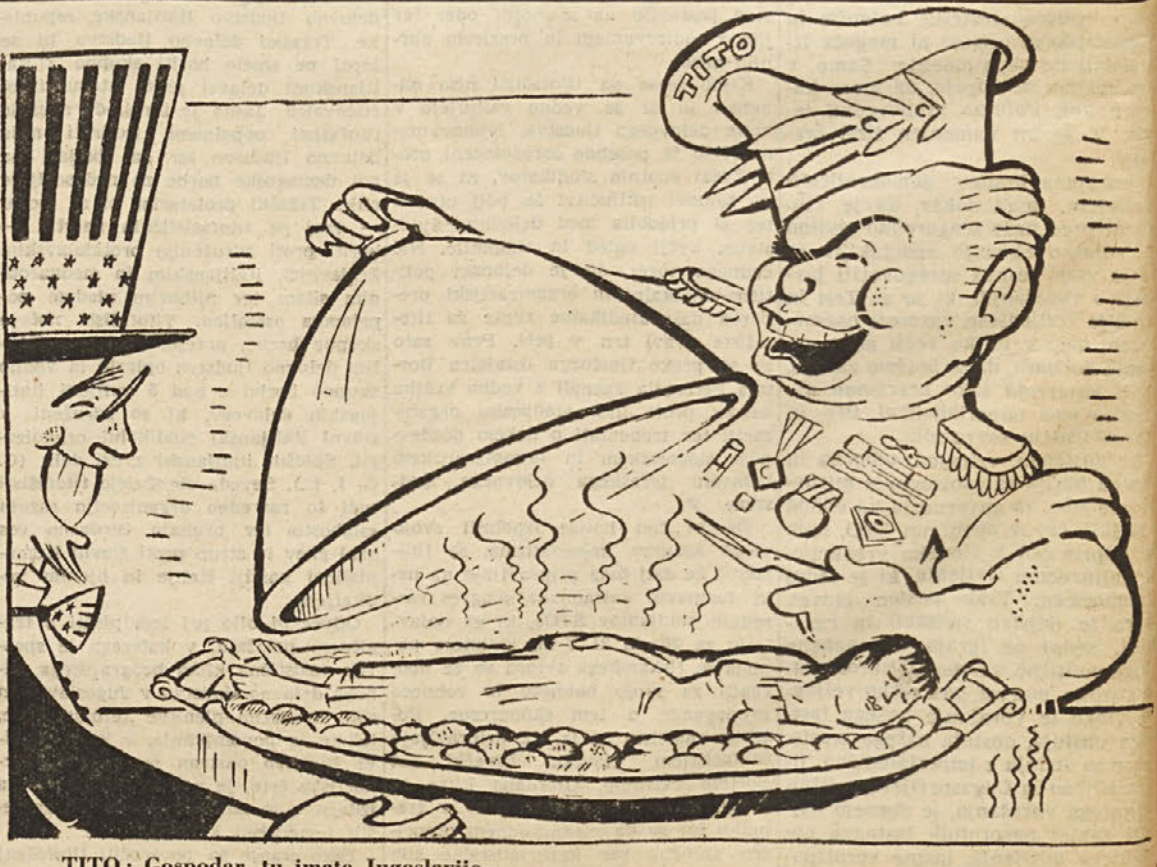
Izključitev iz KPI

RONKE — Aktiv sekcije KPI v Ronkah je pretekli mesec izključil iz vrst KP občinskega svetovatelja Rina Moimas iz Selca, zaradi sovraženega rovanja v vrstah KPI. Po njegovi krivdi je bila dalj časa nekako paralizirana nekoč zelo aktivna celica KPI v Selcu. Od treh priklji ga je aktiv KPI pozval naj poda ostavko na svoje do sedanje mesto v občinskem svetu, kajti kot tak ne more predstavljati KP v občinskem svetu v Ronkah.

Vašan

GORICA — Za novo leto je več ljudi zbežalo čez mejo iz Jugoslavije. Med drugimi je ob tej priliki pribežal v Gorico neki Karel Kuzler, rodom iz Gorice. Omenjeni je pred dvema leti zbežal v Jugoslavijo, misleč, da bo tam dobil zaposlitev. Toda kot marsikateri drugi se je tudi on bridko razočaral.

Istega dne je zbežal čez mejo v bližini umobilnosti tudi neki črnogorski delavec. Nadalje je istega dne zbežal čez mejo Ciril Leon iz Bilj.

TITO: Gospodar, tu imate Jugoslavijo... (Iz listov: titovci stopnjujejo teror, da bi popolnoma podredili Jugoslavijo vojnim blazencem)

ZDRUŽIMO SE, da preprečimo vojno!

To priloga, ki je namenjena slovenskim ženam ne glede na njihovo politično pripadnost, je rodila potreba današnje dobe.

Leto 1950 je postavilo pred ženo vseh narodov veliko odgovornost. Iz vojnih priprav in hladne vojne so prešli ameriški imperialisti v napad proti korejskemu ljudstvu. Ta napad proti malemu, a junaki narodu Koreje pa naj bi bil v namernih netačice vojne le prvi korak k napadu proti Kitajski ter vsem mirolojubnim deželam s SZ na čelu.

Predsednik ZDA Truman je celo javno zagrozil, da si Amerika ne bo pomislila uporabiti atomsko bombo proti napadenim državam. Čeprav so ameriški vojni hujskači doživeli na Daljnem vzhodu velik poraz, se nevarnost nove vojne ni prav nič zmanjšala. Dogodki kažejo, da imperialisti skušajo le prenesti njeno težnjo v Evropo. Pri tej svoji nameri se v odvisnih državah poslužujejo protiljudskih režimov, ki slepo izvajajo vse naloge, ki prihajajo iz Washingtona. Med vsemi hlapčevskimi plodami pa je Tito fašistični režim tisti, ki so mu ameriški vojni hujskači poverili zločinsko nalogo, da izžve v Evropi vojni spopad.

Sprito je neposredna nevarnost vojne, ki bi pomenila že v svojem začetku popolno razdejavanje oženja, stotimo žene pred usodno izbiro: mir ali vojna, življenje ali pogin. Če ne bomo vsig matere in žene priključile silovitosti fronti mira, ki se je danes uspešno bori proti vsem poskusom netačice vojne, je gotovo da bomo vojno preprečili.

Pri nas v Trstu, ki je ilegalno anglo-ameriška oporišče in bi moral služiti kot luka za Tita in njegovo talpo, moramo se posebej trdnost svoje sile, da preprečimo imperialistom zločinske nakane z našim ozemljem.

Zato je še prav posebej važno, da v tem za nas tako usodnem času poglobimo enotnost vseh žene in mirolojubnih sil ne glede na narodnost in prepričanje ter utrjujemo slovensko-italijansko bratstvo. Z uvo odločnosti pa moramo nastopiti proti vsem agentom imperialistov, med katerimi so prvi titofašisti. Ženam pa, ki morda v dobi vrsti slede njihovi politiki, bo treba jasno povedati, da s tem, da danes podpirajo titofašistično politiko, podpirajo istočasno Trumanovo vojni hujskaštvo, jutri pa bodo tudi nanje metali isti zločinci, katerim danes služijo, atomske in bakteriološke bombe. Prav zaradi tega pa so tudi dejansko soodgovorne za pripravo vojne in širjenje vojne psohe ter vojnih provokacij.

Borba za demokratične in narodnostne pravice je ena izmed zelo važnih uprašanj, ki jo bo obravnavala naša priloga, kajti ravno s krstuljavo teh najosnovnejših pravic človeka skušajo imperialisti razdvajati ljudstvo in mirolojubni tabor na več delov: med Slovence in Italijane; med delavce in kmete, med meščane in delovne sile.

Končno bomo vodile z uvo odločnosti borbo za izboljšanje človeka dostojnih pogojev življenja proti naraščanju dražnje kot posledice vojnih priprav in oboroževanja.

Da dosežemo te cilje, smo si zastavile naloge, da v tej ženski prilogi obravnavamo vsa vprašanja, ki zadevajo našo slovensko ženo.

Na vas dragi prijateljice pa je, da ta priloga najde pot do vsake slovenske žene da ji postane prijateljica in vodnica v vseh njenih prizadevanjih in preizkušnjah.

Nasveti staršem

Ako vprašamo mater, kaj želi svojim otrokom, nam bo odgovorila: vso srečo, boljše življenje, največja zadovoljenja, ki jih more svet nuditi, zdravje in veselje.

Koliko pa je staršev, ki znajo to srečo pripraviti otrokom z dobro vzgojo, ki naj jim res nudi možnost, da kljubujejo vsem težavam in borbam v življenju s trdnim in postojnim značajem, z odločnostjo in v svetosti si svojih nalog?

Koliko velikih napak delajo starši in učitelji, ki r nimajo zdravih pojmov o vzgoji? Mnogokrat govorimo o materi ali očetu, da slabo vzgaja svojega otroka, ker ga preveč ljubi. Redkokoli pa se sliši o materi ali očetu, ki bi otroka slabo vzgajala.

Nemogoče je govoriti o večji ali manjši ljubezni, ako izumemo nekaj posameznikov - degenerancev. Doma, otroški vrtec, cesta, dom, vsako okolje, v katerem otrok živi, vpliva na njegovo značaj, ki se razvija. V Trstu mora danes bolj kot kdaj koli družina biti tista, ki ima glavno nalogo, da popravi vse napake, vsa licemerstva, vse slabe vzgledke, ki jih otrok srečuje v svojem vsakdanjem življenju in ki bi drugače pustile kvarno sled v njegovem življenju. Treba je biti budni in paziti nase, da dobro izvršimo to delo, ki ga vendar kljub vsej dobi volji večkrat pokvarimo ne zaradi sprevleke ali premale ljubezni, marveč iz nevednosti, ki prevladuje nad ljubeznijo in je vzrok velikot manjših in večjih napak, ki morejo v bodočnosti ustvariti iz otroka zmedenega, nesrečnega, domisljavega ali bojazljivega človeka, zelo oddaljenega od sreče, ki mu jo vsaka mati želi, zelo oddaljenega od poti, po kateri bi ga bili njegovi starši hoteli povesti.

Svojstveni mož, učitelj, ki je po svetu otrokom vse svoje življenje, je spisal knjižico, ki je dragocena za vsako mater, vsakega očeta, vse otroke, ki se čutijo navezane na otroke in jih ljubijo.

Makarenkovi »Nasveti staršem« so zbirka spisov in pogovorov, ki nimajo najmanjše zahteve, da bi nu-

dili »recepte« za dobro vzgojo otrok. Vzgojati otroka ni kakor pripravljati neko kuhinjsko posebno. Vzgoja otrok ni vprašanje pripomočkov. »Vzgoja otrok — uč Makarenko — je vprašanje vztrajnega, resnega dela, ki zahteva, da se jasno zavedamo, kaj hočemo doseči, in da resno, preprosto in iskreno uresničujemo program, ki smo si ga zastavili.

Vzgojati otroka — pravi Makarenko — pomeni imeti vedno pred očmi, da se značaj otroka oblikuje predvsem v družini in da je v glavnem vzgled staršev, ki pomaga vzgajati ali pokvariti otroka. Pomeni predvsem, da otrok ni igrača, marveč bodoči državljani, za katerega odgovorja.

Vzgojati otroka — pravi Makarenko — pomeni imeti vedno pred očmi, da se značaj otroka oblikuje predvsem v družini in da je v glavnem vzgled staršev, ki pomaga vzgajati ali pokvariti otroka. Pomeni predvsem, da otrok ni igrača, marveč bodoči državljani, za katerega odgovorja.

V Zavljah opaziš na stotine žena in mladincev, ki iščejo v nesnažnih tržaskih ostankih železo, kosti, papir. Vse to prodajajo, da si pridobijo boren kosček kruha. Večina teh žena in mladincev začneja kaj kmalu bolehati na pljučih. Ta slika je živa obtožba današnje družbe, ki neče nuditi našim ljudem značajnega in človeka vrednega življenja, marveč jim grozi z vojno in uničenjem.

SLOVENSKA ŽENA

Priloga »DELA«

POSLEDICE VOJNE BLAZNOSTI IMPERIALISTOV

DRAGINJA in pomanjkanje

Preskrba hrane za lastno družino bi morala biti za vsako ženo čisto navadno vsakdanje opravilo. In vendar kakšne skrbi ima žena vsako jutro, ko odide nakupovat. Naj bo družina majhna ali velika, vedno znova vstaja pred gospodinjno vprašanje, kako z majhnimi dohodki, ki jih ima na razpolago, preskrbeti svojo družino. Gospodinja mora namreč poskrbeti za vse, kar družina potrebuje: od hrane do obleke od goriva do stanarine pa do stalnih izdatkov za otroke, ki hodijo v šolo. Da ne govorimo o vseh neljubih presenečenjih, ki jih ima pri vedno višjih cenah. To najboljše ve, kdor spremlja v tisku poročila o izpreminjanju cen in podatke o nihanju in višanju življenjskih potrebščin. Poročila seveda javlja le neznanost višanje cen, žene pa, ki kupujejo prav dobro vedo da cene dnevno rastejo zlasti nujnimi življenjskimi potrebščinam.

Človek se mora vprašati, kako morejo govoriti le o »neznanem nihanju in višanju«, ko pa vemo, da stane danes kilogram krompirja 60-80 lir, medtem ko si ga lahko še pred dvema mesecema kupila za 50 lir; jaja so prišla že do nepristopne cene 50 lir; isto velja za maslo in maslo ki se vedno znova draži. Kdor si pa ogleduje izložbe in jih vidi lepo opremljene z mesom, si misli da ga nobenemu ne primanjkuje, toda to malo meso je za nas gospodinjno nedostopno.

In tako rastejo cene zelenjavi in sadju, skakejo kot se to zdi tržaskim veletrgovcem ki imajo v tem pogledu proste roke. Komisija za nadzorstvo nad cenami bi se morala malo bolje pripraviati o stvarnem stanju in pri določanju cen paziti na izpreminjanje cen nujnimi življenjskimi potrebščinam od manj nujskih. Nesmisleno je izjavljati, da so se življenjski stroški znižali, če stanejo kruha, parafeni ali likerji par tisočakov manj, ko pa današnja družina ne more lehati kupovati in se tem stvarnem mnogo lažje odreče, kot pa sadju, kruhu, mesu, maslu ali jajcem.

KARLETA

Natečaj za izkaznico ZDŽ

1. Zveza demokratičnih žena STO razpisuje natečaj za osnutek članske izkaznice za leto 1951.
2. Predložiti osnutek ne sme presegati trikratnega obsega izkaznice, ki bo izstavljena v formatu 70 za 110 mm.
3. Uporablja se lahko do tri barve.

ve, ki ne pridejo v poštev pri triskromičnem tisku.

4. Predmet risbe se mora nanašati na borbo demokratičnih žena v obrambi miru.

5. Obvezno dvojezično besedilo se glasi: UNIONE DONNE DEMOCRATICHE DEL TLT — ZVEZA DEMOKRATICNIH ŽENA STO.

6. Osnutek mora biti označen z geslom, ki ga je ponoviti na zaprtim ovoju, v katerem morajo biti označeni ime, priimek in naslov avtorja.

7. Osnutke je izročiti do 15. januarja 1951 na sedež organizacije, trg Ponterosso 6-11.

8. V teku petih dni po določenem roku bo ocenjevalna komisija obvestila nagrajenca direktno, javnost pa bo o izidu natečaja obveščena potom tiska.

9. Edina nagrada v znesku 10.000 lir je nedeljiva.

10. Odločitev ocenjevalne komisije je neizpodbitna.

11. Osnutki, ki ne bodo nagrajeni, bodo na razpolago predložiteljem za dvig do 31. januarja.

IZ VSEGA SVETA

FINSKA: Delegacija laponskih mater je prinesla poslanico miru s 500.000 podpisov predsednice finske ženske organizacije Eloi Sinerno. Ta delegacija miru je morala napraviti 17.000 km poti, da je zbrala vse te podpise.

ISRAEL: V Izraelu so vključene v SZDZ žene iz organizacij, ki so se zlasti izkazale v nabiranju podpisov za mir. Po njihovi zašlgi kampanja za mir je bila zelo uspešna in je dosegla 45 odst. vseh prebivalcev. Stock-

holmski poziv je podpisalo 300 tisoč oseb.

TRST: Zveza demokratičnih žena je poslala iz mesta in vasi na kongres partizanov miru 16 pisem, v katerih izražajo žene svojo voljo po miru in zahtevajo Trst kot odprto mesto. Ameriški predsedniku Trumanu pa so poslale protestna pisma proti zločinskim grožnjam, da bo uporabil atomsko bombo proti korejskemu in kitajskemu ljudstvu.

Marija
Cesarjeva

„SKINI OVO...!“

Da, dragi moji. Vojna razpihuje strasti in sovraštvo. Spreminja človeka v zver, da sam sebi ni več podočen.

Dobro se še spominjam. Cisto narahlo se nas je dotaknila, le par dni je trajalo in že je bil konec. Ljudje so se oddaljili a šele tedaj se je pričelo.

Pridrveli so znanovci, po celem mestu so odmevale njihove zmagoslavne pesmi, ulice so se tresle od njihovih motornih vozil, težkih škornjev; v njihovih očeh kravao sovraštvo...

Domáci prodani sinovi so po sovražstvu prekašali tuje. Na domači zastavi ključasti križ, srmatomil slabosti so na tihem jokali odločnice škripali z zobmi; mesto je onemelo...

In tedaj se je začel krvavi ples; lov na človeka kot na divjo zver. »Kaj ste rekli, da smo vam bratje po krvi? Ne, ni res! Saj se drugače križate kot mi. Kaj, če nam je govorica enaka! Naš brat je Nemec, mogočn, nad vsemi mladostjo gospodar. Vas pa bomo iztrebili, uničili, da ne bo ostalo sledu za vami!«

In tako je bilo. Vasi so gorele, zemlja je ječala.

Toda stvar ne gre vedno kot bi morala iti. Pridelov, vasi, zelen krul, ali mož ni nikjer, kot da so se v zemljo pogrezli. Gotovo se skrivajo po hostah, prokletih Najde žene in otroke. Ž ženi se nekako obdraviš. Tako za zabavo ji z bajoneto izkijevajo oči, pribijajo jo ob drevo ali pa ji prebode srce in uživa v njenih smrtnih kričih. Sičér jih je pa treba tudi nekaj postati gospodarju, da bodo z delom pomagale graditi njegovo veličino. Toda otroci, ta drobiti! Otroci, se ti razlijejo uspešno, skrivajo se ti v najmanjšo luknjo, da jim ne moreš do živega. Sičér pa tudi časa ni, da bi se preveč ukvarjal z njimi. Treba naprej, na nove junške podvige!

In tako se jih je nabralo teh malih sirot. Bog ve koliko jih je bilo. Otrocički vseh starosti, ki so se kot preganjane živalice potepali po poljih ne vedoč ne kod, ne kam, obupno iščoč dom in starše, ki jih ni bilo več. Sestrčadani, goli in bosi, bolni. Sramota je postala le prevelika. In tako se je nekdo spomnil, da jo je treba odstraniti. Zbrali so vse te ne-

srečnike in jih pripeljali v mesto. Koliko jih je bilo! Sedeli so po klopih v veliki dvorani, raztrgani, bosi, bledi in do smrti prestrašeni. Na oči vseh vseh ostudne kraste, v lasih mrčes, v očeh groza. Vsem pa v isti okrog vratu na vrhici okrogla ploščica s številko. Ničér jim ni znal imena, ne očetostva ne materinstva, zato so jim dali številke.

Prihajali so usmiljeni ljudje in jih sprejemali v svoje varstvo. Matere, ki so izgubile otroka ali pa so ga imele daleč kje po svetu, so prišle da izlijejo obilico svojih plemenitih materinskih čustev na ta osamljena bitja.

No, in nekega dne je prišel tudi gospod z naučniki. Starejši gospod, tepo obličen je počasi hodil po dvorani, opirajoč se na palico. Spremljali ga je njegova mlada soproginja Lepa, elegantna, razvujena dama. Da, po pravici povem, nista prišla iz clovekoljubja. Mlada dama je imela namena najti med temi otroci večjo deklečko, ki bi ji lahko nadomestila on izmed služkinj. Oh, saj veste! Čast so hudi in mlada dama rada kaj prihrani na služkinj da ostane več za njene velike potrebe: obleke, avtomobil, konja, pse.

Toda zgodilo se je nekaj neverjetnega. Ko sta se takole ogledovala okrog je izstopil mati, črnooki dekletko. Koliko let je mogel imeti? Kdo je bil Morda dve, tri, več ne. Milo je pogledal starega gospoda, prijel ga je za roko in srečno vzkliznil: »Odklenil se ga je in ga ni več izpuštil. Kdo bi mogel znati kaj se je zgodilo v njegov dušici. Morda so ga naučniki in palica spominjali na njegovega deda, s katerim je preživel svoje prve dni in je verjel da se je sedaj čudežno vrnil. Kdo bi razumel misli in čustva takšnega malečnjaka, nedolžnega bitja. Ni ga motilo niti to, da je »keda« govoril v nečem čudnem, njemu nepoznanem jeziku. Mogoče je verjel da ga bo ta »keda« odpeljal domov k mami in sestrki in da bo spet vse kot je bilo prej. Zato je tako krčevito stiskal njegovo roko in je ni izpuštil. Staremu gospodu in mladi dami ni preostalo drugega kot vzeti malega s seboj. Dami ni bila ta odločitev lahka. Toda nad tako nesrečo bi se celo kamen razjokal, pa se je tudi v daminih prsih končno vendarle nekaj zganilo. Posadila sta ga v avtomobil in ga odpeljala v vilo, kjer sta stanovala.

Tu je bil mali neboljenček že drugo sprejet. Vsa služkinja se je zgrnila okrog njega z ljubeznijo in usmiljenjem. Otroci ni imel na sebi drugega kot raztrgano in umazano krilce, tako da na prvi pogled nisi mogel razbrati ali je deklica ali deček. Bil je bos in ves premrzan. Njegovo nežno telesce je bilo sama kost in koža, o obrazek je bil bled, ustnice, od vročice razpokane so bile polne krasti. Pri vsem tem je bil lep otrok, posebno ker je imel krasne, velike, kot črne oči. Samo da je iz teh oči gledal le glad in strah.

Priprosti ljudje, ki so sami težko prenašali vso ponižanja objestne gospode, so se nad tem pritvorom razjokali. Toda takoj se je tudi pojavila skrb. Treba bo otroku postati, odraščati ga, nadomestiti mu materino in očeto ljubezen, da se bo malo nežno bitje spet razveto in oživelo. Toda najprej je treba poskrbeti za hrano, izbrati je treba iz njegovih oči lakoto, ki tako očito gleda iz njih. Prinesli so mu takoj kozarec svežega, slatklega mleka in kos belega, gospekega kruha. Otroci je z neposnim koprenjem pogledal te dobrote, toda njegove ročice niso posegle po njih. Iz njegovih oči je poželjeval takoj izginilo, pogledale so resno, žalostno, kot da obtožujejo. Potem se je dagnila njegova desna ročica, prjela je za roko in srečno vzkliznil: »Odklenil se ga je in ga ni več izpuštil. Kdo bi mogel znati kaj se je zgodilo v njegov dušici. Morda so ga naučniki in palica spominjali na njegovega deda, s katerim je preživel svoje prve dni in je verjel da se je sedaj čudežno vrnil. Kdo bi razumel misli in čustva takšnega malečnjaka, nedolžnega bitja. Ni ga motilo niti to, da je »keda« govoril v nečem čudnem, njemu nepoznanem jeziku. Mogoče je verjel da ga bo ta »keda« odpeljal domov k mami in sestrki in da bo spet vse kot je bilo prej. Zato je tako krčevito stiskal njegovo roko in je ni izpuštil. Staremu gospodu in mladi dami ni preostalo drugega kot vzeti malega s seboj. Dami ni bila ta odločitev lahka. Toda nad tako nesrečo bi se celo kamen razjokal, pa se je tudi v daminih prsih končno vendarle nekaj zganilo. Posadila sta ga v avtomobil in ga odpeljala v vilo, kjer sta stanovala.

Kmečka žena ima pravico do lepšega življenja

Vsaka kmečka hiša mora dobiti elektriko in tekočo vodo - Potrebno je nadzorstvo nad cenami na podeželju

Ce kdo lahko govori o trdem življenju in o borbi za vsakdanji kruh, je to nedvomno slovenska žena po vaseh, ki junaka prenaša vso težo gospodarske krize, ki iz dneva v dan zadobiva na tržaskem ozemlju vsevečji obseg.

Skalovita zemlja ni mogla nikoli preživeti svojega gosta naseljenega prebivalstva in je prav iz Krasa odhajala v emigracijo na tisoče slovenskih delovnih ljudi, ki so s svojo pridnostjo bogatili tuje. Saj se naš kmet ne more preživljati s svojo zemljo več kot dva do tri mesece na leto in je prav zaradi tega odvisen od zaposlitve v tovarni ali pri prirožnostnem delu zelo velik doprinos pri preživljanju družine ima zlasti kmečka žena ki kot perica, rožarica, branjevka ali mlekarica po-

in ga odpeljala v vilo, kjer sta stanovala.

Tu je bil mali neboljenček že drugo sprejet. Vsa služkinja se je zgrnila okrog njega z ljubeznijo in usmiljenjem. Otroci ni imel na sebi drugega kot raztrgano in umazano krilce, tako da na prvi pogled nisi mogel razbrati ali je deklica ali deček. Bil je bos in ves premrzan. Njegovo nežno telesce je bilo sama kost in koža, o obrazek je bil bled, ustnice, od vročice razpokane so bile polne krasti. Pri vsem tem je bil lep otrok, posebno ker je imel krasne, velike, kot črne oči. Samo da je iz teh oči gledal le glad in strah.

Priprosti ljudje, ki so sami težko prenašali vso ponižanja objestne gospode, so se nad tem pritvorom razjokali. Toda takoj se je tudi pojavila skrb. Treba bo otroku postati, odraščati ga, nadomestiti mu materino in očeto ljubezen, da se bo malo nežno bitje spet razveto in oživelo. Toda najprej je treba poskrbeti za hrano, izbrati je treba iz njegovih oči lakoto, ki tako očito gleda iz njih. Prinesli so mu takoj kozarec svežega, slatklega mleka in kos belega, gospekega kruha. Otroci je z neposnim koprenjem pogledal te dobrote, toda njegove ročice niso posegle po njih. Iz njegovih oči je poželjeval takoj izginilo, pogledale so resno, žalostno, kot da obtožujejo. Potem se je dagnila njegova desna ročica, prjela je za roko in srečno vzkliznil: »Odklenil se ga je in ga ni več izpuštil. Kdo bi mogel znati kaj se je zgodilo v njegov dušici. Morda so ga naučniki in palica spominjali na njegovega deda, s katerim je preživel svoje prve dni in je verjel da se je sedaj čudežno vrnil. Kdo bi razumel misli in čustva takšnega malečnjaka, nedolžnega bitja. Ni ga motilo niti to, da je »keda« govoril v nečem čudnem, njemu nepoznanem jeziku. Mogoče je verjel da ga bo ta »keda« odpeljal domov k mami in sestrki in da bo spet vse kot je bilo prej. Zato je tako krčevito stiskal njegovo roko in je ni izpuštil. Staremu gospodu in mladi dami ni preostalo drugega kot vzeti malega s seboj. Dami ni bila ta odločitev lahka. Toda nad tako nesrečo bi se celo kamen razjokal, pa se je tudi v daminih prsih končno vendarle nekaj zganilo. Posadila sta ga v avtomobil in ga odpeljala v vilo, kjer sta stanovala.

Tu je bil mali neboljenček že drugo sprejet. Vsa služkinja se je zgrnila okrog njega z ljubeznijo in usmiljenjem. Otroci ni imel na sebi drugega kot raztrgano in umazano krilce, tako da na prvi pogled nisi mogel razbrati ali je deklica ali deček. Bil je bos in ves premrzan. Njegovo nežno telesce je bilo sama kost in koža, o obrazek je bil bled, ustnice, od vročice razpokane so bile polne krasti. Pri vsem tem je bil lep otrok, posebno ker je imel krasne, velike, kot črne oči. Samo da je iz teh oči gledal le glad in strah.

Priprosti ljudje, ki so sami težko prenašali vso ponižanja objestne gospode, so se nad tem pritvorom razjokali. Toda takoj se je tudi pojavila skrb. Treba bo otroku postati, odraščati ga, nadomestiti mu materino in očeto ljubezen, da se bo malo nežno bitje spet razveto in oživelo. Toda najprej je treba poskrbeti za hrano, izbrati je treba iz njegovih oči lakoto, ki tako očito gleda iz njih. Prinesli so mu takoj kozarec svežega, slatklega mleka in kos belega, gospekega kruha. Otroci je z neposnim koprenjem pogledal te dobrote, toda njegove ročice niso posegle po njih. Iz njegovih oči je poželjeval takoj izginilo, pogledale so resno, žalostno, kot da obtožujejo. Potem se je dagnila njegova desna ročica, prjela je za roko in srečno vzkliznil: »Odklenil se ga je in ga ni več izpuštil. Kdo bi mogel znati kaj se je zgodilo v njegov dušici. Morda so ga naučniki in palica spominjali na njegovega deda, s katerim je preživel svoje prve dni in je verjel da se je sedaj čudežno vrnil. Kdo bi razumel misli in čustva takšnega malečnjaka, nedolžnega bitja. Ni ga motilo niti to, da je »keda« govoril v nečem čudnem, njemu nepoznanem jeziku. Mogoče je verjel da ga bo ta »keda« odpeljal domov k mami in sestrki in da bo spet vse kot je bilo prej. Zato je tako krčevito stiskal njegovo roko in je ni izpuštil. Staremu gospodu in mladi dami ni preostalo drugega kot vzeti malega s seboj. Dami ni bila ta odločitev lahka. Toda nad tako nesrečo bi se celo kamen razjokal, pa se je tudi v daminih prsih končno vendarle nekaj zganilo. Posadila sta ga v avtomobil in ga odpeljala v vilo, kjer sta stanovala.

Kmečka žena ima pravico do lepšega življenja

Vsaka kmečka hiša mora dobiti elektriko in tekočo vodo - Potrebno je nadzorstvo nad cenami na podeželju

Ce kdo lahko govori o trdem življenju in o borbi za vsakdanji kruh, je to nedvomno slovenska žena po vaseh, ki junaka prenaša vso težo gospodarske krize, ki iz dneva v dan zadobiva na tržaskem ozemlju vsevečji obseg.

SLOVENSKA ŽENA

SREČKO KOSOVEL

VIDIM TE, MATI

Vidim te, mati: stopaš po klancu (v temnem stolpu jutro zvoni) — hiše so tihe, polja se spijo, le v tvojem oknu se luč gori.

Ah, tako, mati, pokleknil bi, mati, (zvonenje razliva se v polja temna) — tako bi pred tebe stopil, popotnik, in razodel ti povest srea.

Žalostna je ta povest, ó mati, (zvon je odklenal v polja temna) — vračam se, mati, vračam se, mati, da zdaj za vedno ostanem doma.

Vidim te, mati, stopaš po klancu (v temnem stolpu jutro zvoni) — hiše so tihe, polja se spijo, le v tvojem oknu se luč gori.

PAK DEN AI lik korejske žene

Ce je bila na varšavskem kongresu oseba, ki je na sebe obračala pozornost vseh delegatov, je bila brez dvoma to ponižna in skromna korejska žena, ki je večina delegatov ni poznala, a so jo vsi vzbujili kot sestro, tem bolj, ker je pred delegati vsega sveta predstavljala tisti korejski narod, ki sedaj preliva svojo kri v odpor proti vojnemu hujskaštvu, da prepreči širjenje napadalnih baz Trumanu in Mac Arthurju.

Ta korejska žena se imenuje Pak Den Ai, skromna, kot si to mi Evropejci niti ne moremo predstavljati, čeprav je ena izmed voditeljev korejskega demokratskega gibanja v borbi proti Japoncem, ter je med korejskimi ženami ena najbolj priljubljenih voditeljic.

Vsa njena preteklost je prežeta z junastvom in predanostjo svojemu narodu. Pak Den Ai je tudi podpredsednica korejskega Nacionalnega odbora miru.

Ze ko je vzpelnjala na tribuno, je buren aplavz prekril glas predsednika, ki je izgovarjal njeno

ime. Dolgo so jo prisotni pozdravljali, posebno pa kolonialni delegati, ki gledajo v korejskem narodu svetel vzgled poštovitosti do dosedaj neodvisnosti lastnega naroda, vzgled, ki pokaže, kako trda je borba za narod, ki želi postati svoboden.

Ko je Pak Den Ai govorila, obblecena v svojo narodno nošo (bela, do gležnjev segajoča halja, lasje gladko nazaj pčesani), sprem. ljlajoč svoj govor z vlijudnimi, a odločnimi kretnjami, kot je odločena volja Korejcev, da postanejo končno svobodni, smo z grozo poslušali zločine, ki so bili storjeni nad njenim narodom. V svojem govoru je Pak Den Ai naštevala velike žrtve malega korejskega naroda.

Ko je govorila o 500 od mornariških strelcev postreljenih Korejcev v Ansonu, 60 iz Phenheka, 4000 iz Taejana, 2000 iz Conjua, ter o tisočih grozno razmesarjenih domoljubov smo vsi čutili, kot da smo sami postali Korejci in da sovražimo, močno sovražimo zvezi v človeških podobah, ki so moge naročiti take zločine. (V posebnih razstavah, ki jo je pripravila korejska delegacija, je bilo videti na slikah ob cestah na stotine grobov, na katerih so bile nataknjene odsekane glave Korejcev, ki jih ponosno stražijo zločinski smarnisi).

Od Pak Den Ai smo izvedeli, kako se bori narod za svojo neodvisnost in za mir, kako za to vse žrtvuje in smo spoznali, kako majhen je naš delež v borbi za mir v primeri s korejskim narodom, ki daje vse, da tudi nam zagotovi mir. Ze sama Pak Den Ai in na stotine in tisoče korejskih žena predstavljajo danes živo vzpodbudo, da delamo se več tudi za eno žrtvo, da se obrani mir v svetu. Saj bodo vse naše žrtve le kaj mala stvar v primeri s tistimi, ki žrtvujejo svojo imovino in družinski čustva ter končno celo lastno življenje v borbi za mir.

Ce so se danes zaradi junastva Korejcev vojni hujskači umaknili in če so spoznali, da je njihova vojna blaznost le prazna želja, je to zato, ker so v Koreji doživeli trdo in bridko izkušnjo. Pak Den Ai nam je pripravljala kako je pred par tedni prišla v Glavni Krim Ir Sre

NAŠE ZDRAVJE

NASVETI

Arniko ali brinjo priporoča vsak domači zdravnik za rane, ker ustavi krvavenje, preprečuje gnojenje ter pospešuje celitev ran. Arniko polagamo zlasti na zatečene ali izvinjene ude ter s eje izkaza la kot učinkovito sredstvo.

Brinj (Juniperus) je zdravilen: les, korenina, jagoda in lub. Brinje segreva in čisti želodec, pljuča in kri. Zato ga devamo v vsako sestavo, razen v one, ki so za vročinske bolezni, za vročino in vnetje. Za zastarelo trganje in skrnino so pogoste brinjeve kopeli in umivanje z brinjevo vodo zelo uspešne.

Za umivanje bolnika naj vre voda z brinjem (jagodami ali lesom) 3 ure. Najboljše je sveže brinje. Bolnika umivaj desetkrat na dan, dokler ne dobi toliko moči, da more v kopel. Za kopel je priporočljivo primestati brinju še hlajevine, ker bi bila kopel sicer prehladna.

Bolnik naj bo pol ure v gorki kopeli, potem ga polij z mrzlo vodo. Kdor noče mrzlega poliva na koncu kopeli, naj opusti raje kopel, ker bi sicer dobil še hušje trganje.

Kmečka žena

(Nadaljevanje s 3. strani)

resno oviro kmetov pri njihovem delu.

Po vaseh se je pokazala velika potreba po gradnji javnih pralnic, ker je zaradi krize in vedno večje brezposelnosti prav v zadnjem času naraslo število peric. VU bi morala nuditi večje kredite za gradnjo javnih pralnic zlasti dolinski občin, kjer je pranje perila važen zaslužek.

Proti samovoljnemu višanju cen je postavljena v naši coni posebna komisija za nadzorstvo nad cenami, ki pa kot kaže naraščajoča draginja, ni kos svoji nalogi. Ta komisija bi se morala zanimati malo bolj tudi za cene v prodajni mreži po vaseh, kjer izgleda, da imajo trgovci proste roke in nesorazmerno višajo cene nad one, ki veljajo v mestu. Tako so v splošnem cene življenjskih potrebščinam 5 do 10 odstotkov višje, cene mesa pa celo do 30 odstotkov.

Kot eno izmed zelo važnih vprašanj, so otroški vrtci in dodatni pouk šolobvezne mladine. Kmečka žena velikokrat ne more pomagati svojim otrokom pri učenju, zato bi morala šola skupno z roditeljskimi sveti organizirati pošolski pouk. Tako bi odpadla za ženo težka skrb, otroci pa bi bili tudi bolj napredovali. Ustanovitve otroških vrtcev po vaseh bi v veliki meri razbremenila ženo, da bi mogla s svojim zaslužkom več prispevati k vzdrževanju družine.

Prav tako bi bilo treba poskrbeti, da bi se postavile po vaseh za matere zdravniške posetovalnice in občinske ambulante, ki bi nudile zlasti revnejšim prvo pomoč. Naše matere so velikokrat v času, ko se širijo razne infektivske bolezni popolnoma nepoučene in je prav to neznanje krivo širjenju nalezljivih bolezni.

Nadaje bi morala VU urediti z jugoslovansko in italijansko vlado vprašanje vdov in sirot padlih partizanov in vojakov, ki je zlasti precej po naših vaseh, s čimer bi se dokončno preprečile razne spekulacije, ki prav na račun teh najbolj prizadetih ljudi grade svoje politične kapitale. Nihče nima pravice spekulirati z žrtvami pravice vojne, kot to delajo titoistični ter s tem zasmejujejo one, ki so žrtvovali svoja življenja v borbi proti fašizmu.

Le tako, če bodo oblisti upoštevale potrebe okoliških prebivalcev, se bo naš kmet gospodarsko uredil ter bo doprinesel svoj del k utrjevanju celotnega gospodarstva na TO.

Zelo važno vprašanje splošnega dviga naše slovenske žene je dvig njene splošne in posebne izobrazbe. Zato je potrebno, da se vse žene na vasi aktivno udeležujejo pri kulturnem delu in s tem dobe možnost, da poglobijo svojo izobrazbo. Saj je vendar kulturna raven naše kmečke žene in stopnja njene slošne izobrazbe prvi pogoj za doseg njene enakopravnosti in splošnega dviga.

VESTNIK ZDŽ

Tudi letos je ob priliki Božičnice po naših kulturnih krožkih kar mnogo ljudi, ki so prisostvovali obdarovanju otrok. Lepi kulturni programi in otroške igrice, na katerih so nastopali naši najmlajši, so dali vsem priveditvam nekaj domačega in privlačnega.

Clovek ne ve ali bi bili bolj uredni pohvale otroci iz Padrič, Trebč, Proseke, Kontoveca, Sv. Križa, Skednja itd., ali pa žene, ki so noč in dan delale, da bi obdarovanje otrok čim bolj uspelo.

Cepprav so tukajšnje odgovorne oblasti ovrle delovanje koordinacijskega odbora za Božič otroka, s tem da niso dovolile javne nabiralne akcije po mestu, je bilo s pomočjo ljudske solidarnosti obdarovanih nad 1000 otrok iz mesta in vasi, ki pripadajo tržaški občini.

Na drugi strani pa je »Natale Trieste« dobil 5 milijonov lir od Vojaske uprave in 3 milijone od italijanske vlade, obdarovani pa so bili le oni otroci, katerih starši so imeli izkaznico ECA ali katerikoli nacionalistične italijanske stranke.

Po okoliških občinah so na pobudo demokratičnih svetovalec imeli obdarovanje otrok v rokah občine. Na ta način so hoteli demokratični svetovalci preprečiti razne spekulacije pri obdarovanju otrok. Naše demokratične organizacije in zlasti žene so podprle to pobudo enotnega obdarovanja otrok s nabiralnimi akcijami ter s pomočjo prebivalstva prispevale, da so bili paketi bogatejši.

Za mir in boljšo bodočnost naših otrok

NAŠA KUHINJA

Zeljnaté ali ohrovtové klobasice:

Velike zeljnate ali ohrovtové liste poparimo s slanim krompirjem, jim nekoliko porežemo žile, da niso preveč debele. V stroju zmeljemo kakih 25 dkg bolj mastnega svinjskega mesa, osolimo, popramo, dodamo malo na drobno sesekljane petšilja, kakih 10 dkg na pol kuhanega in ocedjenega riža (ali jespenja). Vse to prepražimo na masti, na kateri zaručimo (ne pretremo!) drobno sesekljano čebulo. Ko vzamemo od ognja, premešamo, ako je presuho prilijemo malo mleka (lahko) tudi kropa od zeljnatih listov. Ta nadev namažemo po zeljnatih listih, zvijemo vsakega posebej v klobasico in zložimo n atesno razbeljeno mast in sesekljano čebulo, polijemo z razredčeno paradiznikovo mezo in postavimo kozo v pečico. Ko omaka povre in klobasice zarumenijo, je jed gotova. Kot nadev za te klobasice lahko uporabimo namesto sveže svinjine tudi najrazličnejše ostanke kuhanega pečene ali prekajenega mesa, kuhan ali stlačen krompir ali v mleku namočen kruh, sesekljano slanino in podobno.

Krompirjeva fritaja:

Kuhan krompir pretlačimo ter mu dodamo na male koščke rezano klobaso. To mešanico spečemo v koki na olju.

Kuhana mesna gibanica je zelo okusna in nasitna jed. Najprej pripravimo nadev. Kuhano sesekljano meso (goveje, telečje), vržemo v kozico, kjer smo zarumenili na masti nekoliko na drobno sesekljane čebule ter vse nekaj časa dušimo. Temu nadevu dodamo še nekoliko sesekljane petšilja in česna malo, narezka (moratele) ali ogrske salame. To mešanico namažemo na krompirjevo testo, ki smo ga razvaljali ter zvijemo v štrukel. Ta štrukel zavijemo v belo krpo in ga skuhamo v vreli slani vodi približno 20 minut. Krompirjevo gibanico nato razrežemo ter zabelimo z maslom ali prekajeno slanino.

NEKOLIKO PRAKTIČNIH NASVETOV:

Kadar kuhamo jajce se nam večkrat razbije ter uhaja iz njega beljak. Da to preprečimo, namažemo počeno jajce s kisom.

Semiš kože operemo najbolje s slano vodo in s ščetinasto krtačko ter nato posušimo v senci. Ko se je koža popolnoma posušila jo natremo s prahom za tovrstno kožo.

Madeže jajca operemo vedno v mrzli vodi.

Na paradiznikovo mezo, če hočemo, da se ne pokvari, nalijemo žličko olivnega olja.

Pozivamo vse žene, ki imajo kak dober domač recept, ali, ki vedo za kak dober gospodarski nasvet, naj nam ga pošljejo.

Zahvala

Koordinacijski odbor »Božič otroka 1950« se v imenu vseh obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

obdarovanih

ZANIMIVOSTI

Šivanka

Zaponke in šivanke, kakor tudi razne igle za okrašanje oblek, frizur in klobukov so zelo stare, izdelovali so jih najprej iz kosti različnih živali, pazneje iz železa in bronu. Šivanka je imela prvotno uho na sredi, pozneje šele na koncu. Zaponke in okrasne igle so bile v začetku prazne in gole in so imele le zaokrožene oblike, kasneje so jih krasili z različnimi ornamentami. Ti so se seveda spreminjali iz dobe v dobo ter se prilagajali okusu in potrebam časa.

Današnja šivanka so začeli izdelovati menda v 14. stoletju, današnja zaponka z glavico pa v 16. stoletju. Šivanke in razne zaponke ter igle so bile še pred nekaj stoletji zelo dragocene in jih je bilo videti le na toaletnih mizicah kraljic, knežinj in drugih odličnih in bogatih žena. Vsaka odlična dama je dobila v onih časih kot poročno darilo tudi škatlčico igel. Še za časa Marije Stuart 1562-1587 je bila igla dragoceno in priljubljeno darilo.

Pozneje so si žene same kupovale igle in zaponke in sicer iz vsote denarja, ki so ga dobivale za to mesečno od svojih staršev ali možev, odtod se danes nemški izraz »Nadelgeld«, ki pomenja sedaj denar, ki ga dobiva žena za kritic malih osebnih izdatkov. Ponekod so to vsoto določili celo pred zakonom in jo zapisovali v ženitovansko pogodbo. Danes izdelujejo šivanke v tovarni in so sorazmerno zelo poceni. Šivanka je vir dohodkov na tisoče in tisoče žena, ki se ure in ure, dan za dnem sklanjajo nad svojim delom, da bi zadovoljile okus in potrebo žena vseh vrst in socialnih stopenj.

otrok zahvaljuje ženam in mladini, ki so z veliko poštenostjo pripomogli k uspehu letošnje božičnice. Obenem se zahvaljuje pristajniškim delavcem, sekciji Komunistične partije Sv. Ane, Enotnim sindikatom, sindikalni ženski komisiji, delavcem občinske klavnice, delavcem tržnice Glavice, delavcem tržnice Ladje, delavcem in Sv. Marka, delavcem javnih del ter delavcem tržnice tiskarne in vsem ostalim, ki so pripomogli s svojimi velikodušnimi prispevki.

ODBOR

6. januarja 1951

Priloga »DELO«

Štev. 1.

PISMO UREDNIKA

Dragi mladi prijatelji!

Dolgo ste popravljali po svojem slovenskem listu. Nestrpno ste pričakovali njegovega izida. Danes se vam je želja deloma izpolnila. Svoj listič imate pred seboj. Izsta je torej 1. številka »Mladega roda« v obliki priloge »Dele«. Odslej naprej bo ta priloga izhajala redno vsakih 14 dni.

»Mladi rod« bo urejen tako, da bo kolikor mogoče ustrezal vašim zahtevam in potrebam ter seveda tudi razmeram sedanega časa. V njem boste vsakokrat našli nekaj zanimivih člankov za pouk in zabavo. Zato bo listič koristen vsem, prav vsem slovenskim šolarjem na STO in na Gorškem.

Da bo pa »Mladi rod« tak, kakršnega si želimo in kakršnega pričakujete zlasti vi mladi prijatelji, je potrebno naše sodelovanje. Predsedem je seveda potrebno da ga čitate in širite vsepovsod. Nadalje pa je potrebno, da vanj redno dopisujete in ga bogatite z vašimi, četudi morda stromnimi prispevki.

»Mladi rod« mora postati pravo glasilo ne le nekaterih, temveč vseh slovenskih šolarjev na STO in na Gorškem, glasilo otrok, ki se žele učiti v miru in bratskem sožitju s svojimi tovariši drugih narodnosti. Zato pa bo »Mladi rod« stal vedno na strani onih, ki se borijo za mir in boljšo bodočnost v svetu, istočasno pa bo bical one, ki žele ponovno pahniti svet v grozovito vojno.

»Mladi rod« mora postati zrcalo življenja, dela in učenja slovenskih šolarjev STO in Gorške. Zato bo vedno poročal o življenju, delu in učenju naolah, ter o kulturnem in športnem, kakor tudi političnem udejstvovanju. Med uredništvom »Mladega roda« in med vsemi čitatelji in sotrudniki se mora ustvariti čvrsta povezava. Mi vsi moramo postati ena sama velika družina. To pa se bo zgodilo le, če se boste vi mladi prijatelji marljivo učili, če boste poslušali in ubogali svoje starše in učitelje, če boste našemu narodu v pravi in resnični ponos. To vam iz srca želim ob izidu prve številke »Mladega roda« vaš iskreni prijatelj

STRIC VANEK.

Pravljica o Rdeči kapici

SPISAL LEV N. TOLSTOJ

V neki vasi je živela deklica. Mati ji je sešila rdečo kapico in deklica je bila nato vedno z njo pokrita. Zato so jo ljudje imenovali »Rdeča kapica«. Nekega dne reče mati Rdeči kapici:

»Pojdi, obišči babico in nes ji kolačev in pisker masla.«

Rdeča kapica je vzela darila in šla. Šla je skozi gozd. Naenkrat jo je v gozdu srečal sam volk — in jo pozdravil:

»Dober dan, Rdeča kapica! In ona mu je odgovorila: »Dober dan, volk!«

Nato pa jo je vprašal volk: »Kam pa greš, Rdeča kapica?«

»Grem k babici. Stara je in ne more hoditi zato ji nesem masla in kolačev.«

»Kje pa živi tvoja babica?« jo je spet vprašal volk.

»Vidiš, tam za gozdom, v tisti hiši na kraju vasi«, mu je odgovorila Rdeča kapica in pokazala proti vasi.

In volk se je spustil v dir. Rdeča kapica pa je začela nabirati gobe in jagode. Pozabila je na volka. Zato je volk prišel mnogo prej kot ona do hiše stare babice. Potrkal je na vrata in babica je vprašala: »Kdo je?«

Volk je odvrnil s tenkim glasom:

»Jaz sem, babica, Rdeča kapica.«

In babica je rekla:

»Pritisni, vnučka, kljukov.«

Volk je vstopil v hišo, skočil na babičino posteljo, požrl babico in si nato dal njeno čepico na glavo ter legel v posteljo. Ko je Rdeča kapica prišla, je stopila k postelji in rekla:

»Dober dan, babica! Zakaj imaš zdaj tako velike oči?«

Volk pa je odvrnil:

»Da bi te bolje videla, vnučka!«

»Pa zakaj imaš tako velike zobe, babica?«

»Da te ugriznem, vnučka!«

In volk je zgrabil Rdečo kapico in jo požrl. Potem se je sčel in šel zopet v gozd.

Pregovori

Boljša je domača gruda, ko na tujem zlata ruda.

Kdor noče spoznati brata za brata, bo moral tudi spoznati za gospodarja.

Kdor se na tujo pomoč zanaša, v situ vodo prenaša.

Kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja.

Kdo je?

UČANKE

Po stezah mi pleza, besede prestreza, besedo upame, besedo pozname.

Sonce jo je slikalo, videlo je njuno; luna jo je slikala, videla je njuno; zvezde so jo slikale, videlo so jo.

Možiček ima kapico, kapica ima možička, vetroc pride, ne vzame kapice, ampak možička.

Mama mu odpre vrata. Ona gleda Petjo ter molči. Tudi Petja molči. Stoji z naprej štrlečo sivo brado in jok mu sili v oči.

»Koga pa iščete, stari očka?«, vpraša končno mati.

»Kaj me ne poznaš?«, zašepeta Petja.

»Oprostite, toda ne poznam vas, odvrne mama. Ubogi Petja se tedaj obrne in odide.

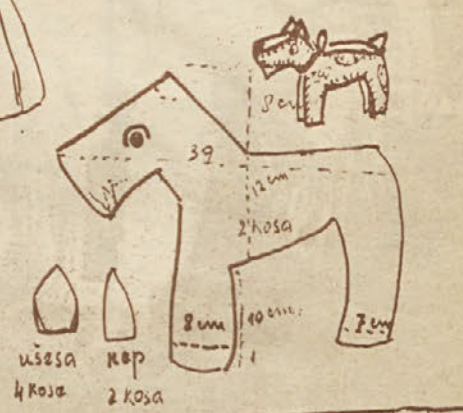
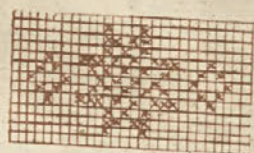
Modne NOVOSTI

Lep vzorec, ki ga lahko vpletemo ali našijemo na kako enobarno volneno jopico.

1. Lepa otroška obleka, ki jo poživimo s kakim okusnim ročnim delom.
2. Volnena otroška čepica, ki je sestavljena iz treh delov.
3. Enostavna kombinacija, ki je moderna in se lepo prilaga telesu.
4. Originalna obleka iz tenkega volnenega blaga.

Razveselimo otroke z lepo igralko ki smo jo napravile same z malimi stroški.

Tem, ki spoji oba dela, pisa kroga, kroga

MLADINSKI BALET V KRIŽU

Na Krasu

Spesnil IGO GRUDEN

Danes bili smo na Krasu: tam teranček je na glasu.

Sli najprej smo k znanem v Salez:

tam prebiva sveti Aleš;

potle bili smo v Zgoniki:

tam doma so vsi svetniki;

in nazadnje v Sempolaju

voznja je bila pri kraju. —

Ce pa misliš, da ni res

pa povem ti prav po tiho,

tiho, da ne čuje Miho:

bokveke — a prav zares —

je Koludrovica vmes...

ŠTORČKA

IN VOLK

Ko je nekega dne nenasiiti volk požrl ovco, se mu je zataknila kost v goltanec. V silni stiski je ponujal veliko plačilo tistemu, ki bi mu pomagal in ga rešil gotovega pogina.

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

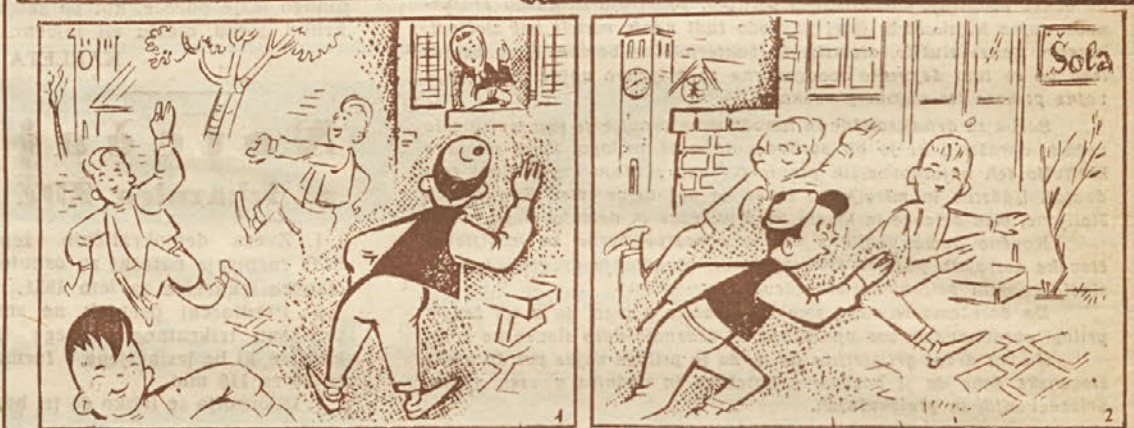
»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Prišla je k njemu štorčka. S svojim dolgim kljunom je mahoma izvlela kost iz njegovega goltanca. Nato pa je zahtevala obljubljeno plačilo. Pomislite, kaj ji je odvrnil požrešni volk:

»Kaj še plačila hočeš? Ti bi morala plačati meni, ker si še živa ostala, ko si izvlela kljun iz mojega goltanca! Zahvali boga, da ti nisem takrat glave odgriznil!«

Nekoc je zivel deček, Petja Subov po imenu. Hodil je v tretji razred osnovne šole in je vedno zaostajal tako v spisu kot v računstvu, da celo v petju.

»Je še čas«, je imel navado reči ob koncu prvega tromesečja, »v drugem tromesečju vas bom vse dohitel.«

Ko pa je prišlo drugo, je upal na tretje tromesečje in je zamajal ter zaostajal, a si pri tem ni delal skrbi. Vedno je pravil: »Je še čas, je še čas!«

Tetka Nataša pride izza obešalnikov, pogleda Petjo ter zavpije: »Joj!«

Tudi Petja se prestraši in vpraša: »Tetka Nataša, kaj vam je?«

»Vi pravite, odvrne tetka Nataša, »da ste Petja, učenec tretjega razreda, v resnici ste pa najbrž njegov ded. Samo pogledite v zrcalo!«

Deček pogleda v zrcalo ter skoro padae vznok. Zagleda Petjo Subova, ki se je spremenil v dolgega.

»Koga pa iščete, stari očka?«, vpraša končno mati.

TU PA TAM...

«GLAVO STAVIM» - Gospod Ubald Vrabec je še pred božičem podpisal (samo podpisal, op. ur.) nek članek v »Primoškem zbiratelju«. Titofašiste je spet, da je SHPZ nastavlja zapeljivim slovenskim izobražencem, naj se vrnejo v tabor ljudstva, miru in socializmu. Pičilo jih je, ker vedo, da je še marsikakšen slovenski izobraženec sprevidel zmoto, jim pokazal roge in sledil vzgladu ljubljanskega profesorja Cene La-garja, ki ni klonil pred titofašistično zverjo. Zato so napisali članek in ga podpisali (oh, kakšna visoka čast) z imenom Ubald Vrabec. Ta gospod ni niti vedel, kaj je podpisal, ker drugoče ne bi postavil glave, ki žal, je nima in ne bo imel dokler bo tuil in gruli v titofašistični rog. Vprašali bi ea, če je gotov, da smo mi tisti, ki prodajajo Trst Italiji, Ali ne čita lista, o katerem je podpisal članek. Ali ne bere Babičevih klobasastih referatov? Kdo je za »neposredni spoznanje«, ki pomeni Trst Ita-liji in Anglo-amerikancem? Mi, titofašisti? Kdo noče guvernerja? Mi ali titofašisti? Kdo noče izprazniti cone B in cone A? Mi ali titofašisti in Anglo-amerikanci? No, gospod Vrabec? Kaj pravijo k temu titofašistični intelektualci? — Drugo vprašanje: zakaj je jugoslovanska okupacijska oblast potrdila odredbo VU o enojzičnih izkaznicah in jih priznala za polno pravne še predno so jih začeli ljudje dvigati? Zakaj je Babič med prvimi šel na ul. SS. Martiri in dvig-nil enojzično izkaznico, ne da bi protestiral? Zakaj je Babič ukazal vsem svojim plačancem, naj nemudoma gredo po izkaznice še preden so jih ljudje začeli dvigati? Kdo je to-rej kriv, da so bile izdane enojzične izkaznice? Mi ali titofašisti in anglo-ameriška oblast? Mi ki nimamo v svojih rokah nobenega organa oblasti, ali pa titofašisti, ki so v coni B po-trdili to očitno kršitev mirovne po-godbe, in Anglo-amerikanci, ki de-lajo, kar hočejo v coni A, ne da bi se zmenili za mednarodne obvez-nosti kot se za njih ne zmenijo Tito in njegovi sokrivci? — Pravijo, da je bolj slep od vsakega slepca oni, ki noče videti. Takšni so vsi titofašistični intelektualci, ki ne vidijo, da so postali orodje titovske vojno-hulkaške politike, orodje »atomске svobode«, orodje ljudoznec in blaz-nežev, orodje kandidatov za vojne zločince ki bodo sedeli na klopi pra-vičnejšega Nuernberga. Danes je še čas, dragi intelektualci, ki iz enega ali drugega vzroka niste s svojim ljudstvom. Jutri pa bo prepozno in boste prav tako kot vsi ostali vojni zločinci odgovarjali pred zgodovino in pred ljudstvom. Zgodovina in ljudstvo pa ne priznataš.

UDBa IMA V CONI A PROSTO POT

Dva značilna "obiska,, v Ljudskem domu v Čamporah

V soboto zvečer so prišli v Ljudski dom v Čamporah trije neznanci oblečeni v policijske uniforme. V vas so se pripeljali v avtomobilu. Vstopili so v prostore, si ogledali razstavo slik, v društvenem baru so popili kozarec vina ter nato odšli brez vsakega po-jasnila. Vse njihovo obnašanje je bilo dokaj čudno, ker je pač običaj in tudi dolžnost, da se policijski organi v takih primerih vedno obnebro za pojasnila od katerega člana odbora. Toda to še ni vse. Cim je odšel avto s tremi, vsaj dozvednim policisti, se je ustavil pred poslopjem drugi avto znamke FIAT 1100 z evidenčno šte. STT 1289. Izstopili so trije neznanci iz cone B ter z njimi titovski privrženec Benia-mino Scheriani iz Bragadov št. 2, ki se stalno druži z udbovci. Ta eednaa družina je istokotno vstopila in drus-tvene prostore ter si ogledala razstavo, obnašajoč se pri tem precej nesramno. Značilno je tudi, da so se stalno ozirali okrog sebe, kot bi nekoga iskali. Sploh pa je bilo vedenje bodisi prvih kakor tudi drugih obiskovalcev docela smuljvo. Ko so nekateri tovariši zahte-vali pojasnila jim je eden izmed štirih osorno odgovoril, da prihajajo iz Prage ter da se tja tudi vračajo. Nato so jo z avtom naglo odkurili.

Ti obiskava so dokaj značilni, poseb-no še, ker se vas nahaja v bližini de-markacijske črte. Vprašamo pa se obenem, kaj, oz. koga so iskali Ran-kovičevi rablji v Ljudskem domu v Čamporah? Ali so bili prvi obiskovalci v resnici člani CP? Posebno zna-čilna pa je okoliščina, da se je imela vršiti isti večer in v istih prostorih konferenca tov. Vidalijs, ki ji bila za-

Ljudska prosveta

OKRAJNE DELOVNE KONFE-RENCJE
Jutri 7. t. m. bodo naslednje okraj-ne delovne konference, ki se jih bo-do udeležili zastopniki naših prosvet-nih društev in sicer:
ZA MILJSKI OKRAJ: v Elerjih v Prosvetnem domu ob 9.30;
ZA DOLINSKI OKRAJ: v Boljuncu v Prosvetnem domu ob 9.30;
ZA OPENSKI OKRAJ: na Opic-nah v Prosvetnem domu ob 9.30;
ZA NABREZINSKI OKRAJ: v Krži v Prosvetnem domu ob 15.
V ponedeljek 8. t. m. bo konfere-nca mestnih društev na sedežu SHPZ Ponterosso 2-1, ob 19.30 uri. Razpravl-jali bomo o pereh vprašanjih naša-nega prosvetnega dela.

VELIK PEVSKO - GLASBENI KONCERT NA OPICINAH
Jutri 7. t. m. ob 16. uri (in ne kot je bilo zadnjič javljeno) bo v Pro-svetnem domu na Opicnah velik pevsko-glasi-beni koncert, na katerem bodo sodelovali pevski zbori iz Lo-njerja, Trebe, Krži in openski or-kester. Krizani bodo obenem na splošno željo še enkrat ponovili fol-kiorno zabavno komedijo s petjem

Prosvetno društvo »Skednja v Sked-nju javlja, da pošlje knjižnico v Ljud-skem domu vsak terek in petek od 18. do 20. ure. Poziva vse člane naj se posebno zdej v zimskem času posluša-jejo tepe in dobre slovenske knjige, ki je človeku najboljši prijatelj.

Odgov. urednik DUSAN KODRIG Založništvo »DELA« Tiska Tip. Adriatica - Rismondo 14. Dovoljenje A. 1. S.

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pevsko-glasi-beni koncert na Opic-nah

Velik pev